LADĚNÍ PRO ŽIVOT

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 4,
V LADECH 6 - ŠEBEROV

Základní škola V Ladech 6 – www.zsseberov.cz

Založena 1904

Malá, ale šikovná ...

Obsah

Identifikační údaje 3

Charakteristika školy 4
- Úplnost a velikost školy 4
- Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické) 4
- Charakteristika pedagogického sboru (velikost sboru, odborná kvalifikovanost) 5
- Dlouhodobé projekty 5
- Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty 6
- Informovanost žáků a rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání 7
- Školská rada 7
- Partneři školy 7

Charakteristika ŠVP 8
- Zaměření školy 8
  - Vzdělávání v souvislostech, rozvoj kompetencí 8
  - Práce s různými zdroji informací 8
  - Individualizace vzdělávání 8
  - Partnerské vztahy 9
- Výchovné a vzdělávací strategie 9
- Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 10
- Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 11
- Začlenění průřezových témat 11

Učební plán 18

Učební osnovy 19
- Český jazyk 19
- Anglický jazyk 34
- Matematika 44
- Informatika 56
- Prvouka 63
- Přírodověda 74
- Vlastivěda 82
- Výtvarná výchova 88
- Hudební výchova 97
- Pracovní činnosti 104
- Tělesná výchova 109

Hodnocení žáků a autoevaluace školy 120
- Autoevaluace školy 121

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program Základní školy V Ladech 6
Označení dokumentu: č.j. ZSEB/115/2022/STR

Předkladatel:
Základní škola, Praha 4, V Ladech 6
V Ladech 6
149 00 Praha 4
IČO: 604 47 354

Kontakty:
tel.: 244 911 792
fax: 244 913 670
e-mail: strestik@zsseberov.cz
web: www.zsseberov.cz

Zřizovatel školy:
MČ Praha 4 – Šeberov
K Hrnčířům 160
149 00 Praha 4
IČO: 00241717
www.seberov.cz

Ředitel školy: Mgr. et Bc. Jaroslav Střeštík
Zástupce ředitele: Mgr. Lenka Beranová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Kristina Hořáková

Platnost dokumentu:
ŠVP byl projednán pedagogickou radou dne: 1. 9. 2022 a Školskou radou 19. 9. 2022.
Tento školní vzdělávací program je v platnosti od 1. 9. 2022.
Předchozí ŠVP, který byl v platnosti od 24. 9. 2019 vč. dodatku z 1. 9. 2021 dobíhá ve školním roce 2022/2023 pouze v 5. ročníku.

Mgr. et Bc. Jaroslav Střeštík
ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola, Praha 4, V Ladech 6 je škola rodinného typu prvního stupně základní školy. Patří mezi školy, které společně vzdělávají a vychovávají všechny žáky a současně zohledňují jejich individuální předpoklady, mimořádné nadání i handicapy Škola sdružuje následující zařízení: základní školu, školní družinu a školní výdejnu.
Škola se nachází v městské části Praha 4 – Šeberov s dobrou dostupností městskou hromadnou integrovanou dopravou. Jedná se o školu na samé hranici velkoměsta, v klidné zóně mezi rybníky a chráněným územím Hrnčířské louky, uprostřed vesnické zástavby s mnohaletou školní tradicí. Založena byla v roce 1904. Od září 2022 je součástí školy detašované pracoviště, které se nachází v Hrnčířích, K Šeberovu 805. Zde jsou umístěny dvě třídy s vlastní výdejnou a školní družinou.
Pokračovací spádovou školou je základní škola Mikulova 1594, Praha 4.

2.2 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Kmenová budova školy ze začátku 19. století navozuje atmosféru sepětí s předchozími generacemi a moderní zázemí, jež se podařilo v průběhu předchozích let vybudovat, vytváří prostor pro moderní výuku. Interiér je barevně sladěn, doplněn výtvarnými prvky a jednotným orientačním systémem. Učebny jsou vybaveny moderním nábytkem. Nové osvětlení splňuje estetické i technické parametry. Materiální vybavení je na vynikající úrovni.
Každá učebna je vybavena počítačem s připojením na internet a interaktivní tabulí s ozvučením místnosti. Tělocvična se šatnami a sprchami spolu s venkovním multifunkčním hřištěm na vlastním pozemku poskytuje žákům odpovídající tělovýchovné a sportovní zázemí. Ve škole je zřízena počítačová učebna vybavená počítači a projekčním zařízením. Dále mají žáci k dispozici speciální multifunkční pracovnu, která má vlastní pódium, hlediště a sociální zařízení. Část učebny je přizpůsobena pro skupinovou práci. Je zde možnost multimediální projekce ze všech současných informačních médií. Pracovna se využívá pro výuku jazyků a předmětů s výchovným zaměřením. V odpoledních hodinách jako oddělení ŠD. Probíhají zde také besedy, divadelní představení a mimoškolní aktivity. Je zde také žákovská knihovna s počítačem s připojením do školní počítačové sítě a na internet.
Instalovaná počítačová síť zahrnuje provoz počítačové učebny. Přístup do sítě a na internet je umožněn v každé učebně, v kabinetech a sborovně. Lze využít možnost tisku po síti, sdílení dokumentů, skenování do složek pedagogů, černobílého a barevného oboustranného tisku do formátu A3, automatického zálohování dat, je zde samostatný server s dálkovým přístupem. Pro potřeby učitelů a žáků je k dispozici široká škála výukových programů. Škola disponuje dataprojektory a interaktivními tabulemi umístěnými ve všech třídách. Pedagogický sbor techniku efektivně využívá. Podle požadavků našeho vzdělávacího programu a současných metod výuky jsou zapojeny digitální učebnice a další vhodné programy.
U budovy školy máme vlastní cvičné pozemky pro praktickou aplikaci poznatků ve výuce prvouky a přírodovědy. Pozemek školy je upraven jako naučná zahrada. Jsou zde umístěny výchovně vzdělávací panely s obsahem, který je zaměřen na přírodně kulturní specifika lokality Šeberov-Hrnčíře. Dále materiály k výuce přírodovědy a ekologie. Část je přizpůsobena jako venkovní učebna. Dále je k dispozici 7 zvýšených cvičných záhonů, bylinná zahrádka s popisky a kompostér. Pro pozorování živé přírody je k dispozici krmítko a 4 ptačí budky. Škola využívá dopravní hřiště na pozemku nedaleké MŠ Šeberov vzdálené 10 minut chůze. K výuce efektivně

využíváme možností, které nabízejí sousední přírodní lokality s rybníky a chráněným územím Hrnčířské louky.
Ve školní budově je výdejna obědů s jídelnou. Jídlo dovážíme od externího dodavatele. Přeprava, kvalita a způsob výdeje obědů splňují všechny platné normy a předpisy.
Provozujeme čtyři oddělení dobře vybavené školní družiny a nabízíme široký výběr odpoledních mimoškolních aktivit. Škola poskytuje výchovně vzdělávací program od 7 – 17 hodin. Škola pronajímá prostory v době mimo výuku a plní funkci přirozeného společenského a kulturního centra obce.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru (velikost sboru, odborná kvalifikovanost)

Členové pedagogického sboru směřují k otevřené komunikaci se všemi účastníky výchovně-vzdělávacího procesu – žáky, jejich zákonnými zástupci i širší veřejností. Důležité jsou i partnerské profesní vztahy mezi učiteli. Jednotliví pedagogové nepracují pouze sami za sebe v rámci „svého“ vyučovacího předmětu nebo své třídy. Na rozvoji žáků spolupracují v rámci celé školy. Jádrem činnosti pedagogů školy je plánovité a systematické naplňování klíčových kompetencí žáků. K tomu využívají širokou škálu vzdělávacích strategií, metod a organizačních forem. K rozvoji komunikačních dovedností, týmové spolupráce a rozšiřování škály používaných vzdělávacích metod směřuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je plánováno na základě vyhodnocování potřeb školy a profesního zájmu pedagogů. Ve škole pracují asistenti pedagoga. Ve škole je vytvořen prostor pro práci školního psychologa, který v rámci své pracovní náplně nabízí odbornou podporu pedagogům, žákům a zákonným zástupcům. Členem školského poradenského týmu je i speciální pedagog, který poskytuje metodickou podporu učitelům při práci se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a zajišťuje speciálně – pedagogickou intervenci.
Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost a vzdělávání odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu a současně aktuálním potřebám žáků, včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami dle jejich platných posudků.

2.4 Dlouhodobé projekty

Škola dlouhodobě směřuje k rozvoji čtenářské gramotnosti s pomocí metod kritického myšlení, účasti na vzdělávání pedagogů prostřednictvím projektu Pomáháme školám k úspěchu. Ve výuce českého jazyka jsou využívány tzv. dílny čtení a čtenářské lekce, rozvíjející v žácích čtenářské chování, vztah k literatuře a čtenému textu, porozumění textu a jeho ustáleným prvkům. V návaznosti na to je rozvíjena i schopnost žáků písemně se vyjadřovat, tvořit smysluplné texty, rozumět jejich skladbě.
V souladu s novými poznatky o principech učení rozvíjí škola formativní přístup k hodnocení, pravidelné využívání sebehodnocení, využívání efektivních hodnotících forem, jež poskytují žákovi lepší informaci o jeho učení nejen podle výsledku, ale také o jeho procesu, aby se žák mohl posouvat směrem k porozumění vlastnímu učení a jeho sebeřízení. Tomu je uzpůsobena i inovovaná podoba žákovské knížky.

Škola každoročně realizuje tyto celoškolní aktivity:

Patronství – uvedení prvňáků páťáky do školy na začátku školního roku a naopak vyprovázení páťáků prvňáky na konci školního roku. I v průběhu roku jsou posilovány vazby mezi těmito skupinami spontánně i organizovanými aktivitami (seznámení s knihou, společné poznávání okolí…)

Mikulášská nadílka – připravují žáci 5. třídy pro ostatní třídy

Patronství i Mikulášská nadílka přispívají k naplňování průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, v rovině osobnostního rozvoje k budování sebepoznání a sebepojetí, v osobnostním rozvoji k rozvoji mezilidských vztahů a komunikace. Při přípravě Mikulášské nadílky se rozvíjí i kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Škola sobě – zaměřen na prezentaci dovedností žáků školy v uměleckých oborech. Je realizován formou vystoupení v předvánočním období.

Šeberovské vajíčko - recitační soutěž v předvelikonočním období, možnost prezentace v uměleckém přednesu, zapojení všech žáků školy do vystupování i do vzájemného kriteriálního hodnocení.

Cílem těchto dvou aktivit je především naplňování tématu Osobnostní a sociální výchova v oblasti rozvoje kreativity, sebepoznání a sebepojetí (osobnostní rozvoj), Škola sobě se více zaměřuje na kooperaci, posilování hodnot a prosociálních postojů. Šeberovské vajíčko přináší příležitost pro rozvoj seberegulace a sebeorganizace.

Žijeme sportem – zaměřen na prezentaci sportovních dovedností žáků a vyzkoušení disciplin, pro které má naše škola omezené prostorové možnosti (skok daleký, sprint na 60m, hod daleký). Sportovní den se realizuje v zázemí ZŠ Kunratice.

Tyto aktivity jsou připravovány všemi pedagogy a žáky. Zde se vytváří další prostor pro pracovní setkávání žáků všech tříd mezi sebou, získávání znalostí a prezentaci jejich dovedností ostatním spolužákům ze školy.

2.5 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Otevřenou komunikaci s rodiči, která má na naší škole dlouholetou tradici, považujeme za důležitou součást naší práce. Jsme přesvědčeni, že spolupráce se zákonnými zástupci žáků je pro efektivní realizaci školního vzdělávacího programu nezbytným předpokladem. Rodiče mají možnost podílet se na životě školy. Vedle pravidelných třídních schůzek mohou využít konzultačních hodin jednotlivých pedagogů nebo přijmout nabídku účasti ve výuce.
Zajímáme se o názory žáků a rodičů. Vážíme si všech připomínek. Se školou spolupracuje Školská rada a Spolek rodičů. Každý rok hledáme další způsoby, jak zapojit rodiče do života školy.
Škola má plnou podporu svého zřizovatele. Uskutečňují se společné informační schůzky. Zřizovatel plní svoji funkci a finančně se podílí na systematickém zlepšování materiálního vybavení a stavu školní budovy podle potřeb a požadavků vedení školy. Probíhá vzájemná diskuse a hledání způsobů podpory kvalitního vzdělávání žáků a efektivního využití prostor školy pro potřeby obyvatel městské části.

2.6 Informovanost žáků a rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání

Prvním a základním zdrojem informovanosti rodičů o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků jsou informace v žákovské knížce a konzultace **žák-učitel-rodič**. Žákovská knížka poskytuje prostor pro sebehodnocení žáků i hodnocení učitele. Učitel má možnost hodnotit kriteriálně jednotlivé výstupy učení, vepsat slovní komentář i hodnocení známkami. Všechny možnosti hodnocení směřují k tzv. formativnímu hodnocení, které má žákovi poskytnout informaci, jak se dále v učení zlepšovat. Setkávání při konzultaci žák-učitel-rodič zapojuje žáka a vede k rozvoji všech kompetencí, které škola rozvíjí. Uskutečňují se na konci prvního a třetího čtvrtletí. Mají svoji strukturu a obsah, který připravuje třídní učitel. Žák má ústřední roli, hovoří o své práci, argumentuje a předkládá výsledky uložené ve svém portfoliu. Zákonní zástupci tak prokazatelně získávají souhrnné informace o prospěchu žáků.
Druhým základním prostředkem komunikace mezi školou a zákonnými zástupci jsou **týdenní plány**. Na každý týden obdrží žák plán s cíli výuky, učivem, nabídkou k sebehodnocení a informacemi pro rodiče o akcích třídy. Současně jsou plány pravidelně aktualizovány na Google učebně každé třídy.
Pravidelným nástrojem komunikace a předávání informací a výukových materiálů se stalo internetové prostředí Google Classroom.
Třetím významným nástrojem komunikace jsou průběžně aktualizované školní webové stránky s rozsáhlou fotogalerií. Zde se mohou zájemci seznámit s termíny pořádání školních akcí, výukovými plány, plným zněním některých důležitých dokumentů, jako je např. tento školní vzdělávací program, jsou zde ke stažení frekventované formuláře aj. Dále jsou zde prezentovány výsledky školních akcí. Webové stránky slouží jako doplňkový nástroj pro komunikaci, zejména se širší veřejností a k prezentaci školy.
Jako doplňkový zdroj informací škola vydává také tištěný občasník **Školní list** jako souhrn důležitých informací při zahájení školního roku, před třídními schůzkami a s bilancí na konci školního roku.
Velký význam přikládáme osobním setkáním zákonných zástupců a pedagogů. Vedle třídních schůzek nabízí škola možnost individuálních konzultací s jednotlivými vyučujícími. Zákonní zástupci se také mohou po předchozí dohodě osobně účastnit výuky. Škole se však nejedná jen o jednostrannou komunikaci ve směru škola – zákonní zástupci. Rodiče mají možnost sdělovat své připomínky osobně, nebo prostřednictvím dotazníků, kterými škola zjišťuje postoje rodičů k aktuálním otázkám. Tuto zpětnou vazbu vnímáme jako cestu ke zlepšování práce školy a seriózně se jimi zabýváme. Takto získané informace se stávají součástí sebehodnocení školy a ovlivňují tvorbu strategie školy na další období.

2.7 Školská rada

Městská část Praha 4 – Šeberov zřídila Školskou radu, která pracuje na škole od roku 2005. Je složena rovnoměrným tripartitním zastoupením zástupců zřizovatele, pedagogů a zákonných zástupců nezletilých žáků školy.

2.8 Partneři školy

Vzhledem ke skutečnosti, že jsme základní školou pouze s prvním stupněm, spolupracujeme s okolními školami a s místní mateřskou školou, ze které k nám přichází převážná část našich budoucích žáků.

Jsme školou poskytující spolupráci při vzdělávání budoucích pedagogů z Univerzity Karlovy v Praze. Spolupráce probíhá také v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Do vzdělávacího procesu ve škole je zakomponována spolupráce s mnoha dalšími institucemi, které mohou přinést další rozvoj žákům i pedagogům. Nejintenzivněji škola využívá podpory projektu Pomáháme školám k úspěchu, o.p.s. nadace The Kellner Family Foundation. S jejím mottem „Každý žák se učí naplno a s radostí a své učení si řídí“ se plně ztotožňujeme. Mezi dalšími organizacemi vybíráme např.: Pedagogicko-psychologickou poradnu Prahy 11 a 12, Centrum environmentální výchovy Toulcův dvůr, Městskou knihovnu – pravidelné návštěvy bibliobusu, Národní institut dalšího vzdělávání, Policii ČR aj.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program Základní školy V Ladech 6 spojuje tyto základní body:

3.1.1 Vzdělávání v souvislostech, rozvoj kompetencí

Smysl naší práce nevidíme v pouhém předávání izolovaných informací a vyžadování jejich následného opakování žáky. Chceme, aby naši žáci o obsahu vzdělávání přemýšleli, aby hledali souvislosti mezi fakty, se kterými se seznamují, a to nejen v rámci jednoho vzdělávacího oboru, ale interdisciplinárně. Tento přístup chápeme jako cestu k přeměně znalostí a vědomostí v dovednosti, postoje a kompetence. Žáky vedeme k aktivnímu objevování mezipředmětových vztahů. Jsme přesvědčeni, že tento přístup umožní žákům dobře se orientovat ve světě i lidské společnosti, chápat současné i možné budoucí globální problémy a zaujímat k nim argumenty podložená stanoviska.

3.1.2 Práce s různými zdroji informací

Společnost vědění, ve které žijeme, vyžaduje, abychom se mnohem lépe než kdykoliv v minulosti orientovali ve stále nových a nových informacích. Jak jsme již zmínili v bodě jedna této kapitoly, dnes není možné naučit se všechno zpaměti. Vždyť tempo poznávání stále roste. Proto se snažíme vybavit naše žáky co nejlepšími dovednostmi v práci s informačními zdroji i informacemi samotnými. Vedeme je k tomu, aby uměli potřebné údaje nejen vyhledat, ale i ověřit a porovnat. Vzdělávací strategie, které ve škole užíváme, vyžadují používání více typů informačních zdrojů, například učebnic, tištěných encyklopedií, internetu a podobně. Zásadně neuzavíráme rozhled žáků mantinely jedné učebnice. Mnoho učebních materiálů vyrábějí sami učitelé školy, často sami žáci.

3.1.3 Individualizace vzdělávání

Naším posláním není učit matematiku, výtvarnou výchovu a další vzdělávací obory, ale děti. Východiskem i cílem naší práce nám nejsou předměty, ale žáci. Nesnažíme se tedy primárně přizpůsobit děti učivu, ale naopak učivo podávat s maximálně možným zohledněním individuálních potřeb jednotlivých žáků, včetně žáků se specifickými poruchami učení či jinými handicapy i žáků mimořádně nadaných.
Ve výuce matematiky využíváme metody prof. Hejného, která rozvíjí matematické představy a vede je k samostatnosti v úsudku. Hlavním důvodem zavedení této metody je zajistit vyšší porozumění matematice, rychlejší rozvoj žákova intelektu, zvýšení žákova sebevědomí v oblasti matematiky a přinést žákům radost z vlastního osobnostního rozvoje. Naším cílem je, aby žáci neměli omezení ve využívání matematiky, dokázali se samostatně orientovat v její problematice a ovládali postupy při její aplikaci v dalším studiu.

Výuka anglického jazyka probíhá od první třídy s využitím půlení tříd všech výukových hodin. Tím dosahujeme větší individualizace výuky cizího jazyka. Poskytujeme nadstandardní a efektivní prostředí. Učitelé komunikují se žáky anglicky.
Učitelé systematicky pracují s pedagogickou diagnostikou, průběžně vyhodnocují výkony žáků a nastavují adekvátní podpůrná opatření. Individualizují přístup, podporu i cílové nastavení podle možností a schopností jednotlivých žáků. Zpracovávají Plány pedagogické podpory, případně na doporučení PPP Individuální vzdělávací či výchovné plány. Cílem je, aby každý žák zažíval pocit úspěchu, dokázal vnímat pokrok ve svém učení, což posiluje jeho vnitřní motivaci.

3.1.4 Partnerské vztahy

Nezbytným předpokladem individualizace je znalost osobnosti žáka. Předpokladem znalosti žáka je prostředí, ve kterém se děti s důvěrou obracejí na pedagogy. Chceme naše žáky co nejlépe připravit na život, má-li být toto naše úsilí efektivní, musí mezi pedagogy a žáky existovat takové vztahy, aby žáci byli ochotni přijmout to, co jim učitel předkládá. K žákům nepřistupujeme jako k někomu, koho je zapotřebí neustále poučovat. Abychom plnili svou roli, musíme žáky poznávat a poskytovat jim prostor k sebevyjádření. Žáci se proto spolupodílejí na vytváření pravidel třídy, ročníku, pracovní skupiny a přiměřeně se podílejí prostřednictvím učitele i na výběru obsahu vzdělávání. Intenzivně využíváme formy sebehodnocení a společné reflexe učebního procesu.
Snažíme se rozvíjet i vztahy mezi žáky navzájem. K tomu slouží i celoškolní projekty, při kterých spolupracují žáci napříč ročníky.
Jak již bylo uvedeno výše, za nejdůležitější partnery při vzdělávání žáků považujeme jejich zákonné zástupce. Jsme si vědomi toho, že bez spolupráce s nimi bude vzdělávání pro děti mnohem těžší. Rodiče mají možnost účastnit se výuky a mohou se na pedagogy obracet s připomínkami.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Skupinové (kooperativní) učení

Žáky často rozdělujeme do pracovních skupin. V jejich rámci si děti osvojují, vedle informací o učivu, dovednost spolupracovat, rozdělovat práci, plánovat ji a další pracovní, komunikativní, sociální a personální kompetence.

3.2.2 Problémové vyučování

Tam, kde je to možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují individuálně, ve dvojici nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

3.2.3 Práce s textem

Dovednost orientovat se v textu, vyhledávat důležité údaje, chápat smysl textu a schopnost vyjádřit jej vlastními slovy není důležitá jen pro jazykové vzdělávání a na základní škole, ale ve všech oborech po celou dobu studia a poté i v praktickém životě. Proto věnujeme rozvoji čtenářských kompetencí pozornost po celou dobu školní docházky. Pracujeme při tom s elektronickým i tištěným textem, rozvíjíme kompetence komunikativní i digitální.

3.2.4 Školní projekty

Jde o vyučovací metodu, kterou jsou žáci vedeni k samostatnému zpracování zadaných úkolů a získávají zkušenosti praktickou činností a experimentováním. Ve škole realizujeme různé druhy projektů – celoškolní a třídní jako celoroční, střednědobé i krátkodobé. Výhodou této metody je, že propojuje život školy s praxí. Školní projekty napomáhají rozvoji kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí pracovních a v případě propojení s metodou skupinového učení i kompetence komunikativní.

3.2.5 Vzdělávání v souvislostech

Dalším způsobem, který umožňuje žákům pohlížet na svět a lidskou společnost globálně, je vzdělávání v souvislostech. Ty nejsou vždy předkládány jako hotové a neměnné, žáci je objevují aktivně, vlastní činností. Tento přístup je realizován v rámci aktivního vytváření mezipředmětových vztahů. Také tento postup rozvíjí všechny klíčové kompetence stanovené RVP ZV (Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání).

3.2.6 Badatelská výuka

K rozvoji kompetencí k učení, jako je schopnost volit strategie, plánovat, experimentovat a vyvozovat závěry, velmi přispívá badatelská výuka. Jde o způsob učení, kdy na začátku nestojí hotové poznatky, ale kladení otázek, formulace hypotéz a hledání cest k jejich ověření. Následně žáci vyvozují závěry, učí se argumentovat a prezentovat výsledky své práce.

Výše uvedené vzdělávací strategie nejsou jedinými, které jsou ve škole používány. Jsou však těmi, které se používají často a ve všech ročnících.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny tím, že se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP), zpracuje ve spolupráci se speciální pedagožkou plán pedagogické podpory žáka, podle kterého se žákovi s SVP poskytnou podpůrná opatření prvního stupně. Informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a SVP žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Plánování, realizace i hodnocení vzdělávání žáka pak probíhá za úzké spolupráce zákonných zástupců žáka a učitele. Plán pedagogické podpory učitel průběžně aktualizuje v souladu s vývojem SVP žáka. Výchovná poradkyně školy i speciální pedagožka úzce spolupracují se školským poradenským zařízením (dále jen ŠPZ) a poskytují mu informace o rozsahu podpůrných opatření prvního stupně pro žáka s SVP. Pro stanovení dalšího stupně podpůrného opatření pro žáka s SVP navrhne učitel nebo výchovná poradkyně školy zákonnému zástupci žáka návštěvu ŠPZ. Škola poskytne ŠPZ informace o rozsahu dosavadních podpůrných opatření. V této fázi je rozhodnutí o poskytnutí druhého až pátého stupně podpůrných opatření na rozhodnutí ŠPZ. Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) se zpracovává na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP sestavují třídní učitelé ve spolupráci s výchovnou poradkyní školy, či odborníkem ŠPZ a učiteli příslušných předmětů. K tvorbě individuálního vzdělávacího plánu je případně přizván asistent pedagoga. Žák je dále vzděláván a hodnocen na základě doporučení ŠPZ a IVP vytvořeného na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření. V rámci IVP jsou závěry a doporučení odborného pracoviště rozpracovány do podoby očekávaných výstupů týkajících se obsahu učiva v jednotlivých předmětech, do kterých se SVP žáka promítají, včetně volby vzdělávacích strategií pro období

daného školního roku, případně jeho zbývající části. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.
Důraz je kladen na spolupráci všech zúčastněných subjektů ve výchovně-vzdělávacím procesu – tedy žáka, rodičů a pedagogů, což je základním předpokladem úspěšného vzdělávání žáků se SVP.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby. V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy mimořádného nadání, informuje o svém zjištění výchovnou poradkyni školy a zákonné zástupce žáka. Jestliže zákonní zástupci žáka požádají o vyšetření žáka ŠPZ potvrdí, že se jedná o žáka mimořádně nadaného, je žák dále vzděláván i hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště. Žáci mimořádně nadaní jsou v naší škole integrováni do „běžných“ tříd. Výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů, které na začátku školního roku sestavují učitelé na základě doporučení ŠPZ. V individuálním vzdělávacím plánu jsou rozpracovány závěry a doporučení ŠPZ do podoby očekávaných výstupů, učiva a vhodných vzdělávacích strategií pro období školního roku nebo jeho zbývající části. Součástí individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka může být i jeho účast ve výuce některých vyučovacích předmětů ve vyšším ročníku, než který navštěvuje. Výuka žáků mimořádně nadaných se v předmětech, ve kterých je integrace stanovena, zaměřuje na jejich individuální rozvoj. Školský poradenský tým sleduje mimořádně nadané žáky také po stránce osobnostního a sociálního rozvoje, který nebývá vždy v souladu s rozvojem žáka v oblasti vzdělávací. V mimořádných případech je možné přeřadit žáka do vyššího ročníku.

3.5 Začlenění průřezových témat

Tematické okruhy všech zařazených průřezových témat jsou převážně integrovány do učebních osnov některého vyučovacího předmětu. Realizovány jsou vzdělávacími strategiemi, jež jsou použity pro naplnění očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oborů, ke kterým jsou přiřazeny. Průřezová témata jsou často nástrojem umožňujícím realizovat smysluplné mezipředmětové vztahy. Zároveň ve vzdělávání zdůrazňují jeho postojovou složku. V následujícím výčtu jsou uvedeny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, ročníky a vyučovací předměty, v nichž jsou realizovány.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení schopnosti zapamatování – Český jazyk 2. ročník; Matematika 1.a 2. ročník; Prvouka 1. ročník; Výtvarná výchova 1. ročník; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - Informatika 4.r.

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně – Prvouka 2. ročník

Seberegulace a sebeorganizace – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení v rámci sebehodnocení a plánování cílů učení pomocí týdenních plánů – Český jazyk 2. - 5. ročník; plánování vlastního času – Matematika 3. ročník; Informatika 4. ročník; Výtvarná výchova 5. ročník

Psychohygiena – rozumové zpracování problému – Matematika 4. ročník; Psychohygiena – spojení fyzické a duševní kondice – Tělesná výchova 2. ročník; dobrá organizace času - Informatika 5. ročník; budování pozitivního vztahu k sobě samému, sociálních dovedností, rozumové a konstruktivní zpracování problému - Prvouka 3. ročník

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – Český jazyk 1. ročník; cvičení pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak – Matematika 5. ročník, Výtvarná výchova 4. ročník; samostatné objevování možností hudebního vyjádření – Hudební výchova 1. ročník; schopnost „dotahovat“ nápady do reality – Pracovní činnosti 4.–5. ročník, Informatika 5. ročník

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech - Prvouka 3. ročník, chyby při poznávání lidí – Přírodopis 5. ročník, Vlastivěda č. ročník; poznávání lidí ve skupině, chyby při poznávání - virtuální identita - Informatika 5. ročník;

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování, empatie – Český jazyk 4. ročník; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování – Vlastivěda 4. ročník, Přírodopis 5. ročník; chování podporující dobré vztahy – Tělesná výchova 5. ročník; pohled na svět očima druhého při vnímání výtv. děl ostatních - Výtvarná výchova 3. ročník

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální – Český jazyk 2. ročník, Anglický jazyk 3. - 4. ročník, Prvouka 1. ročník, Vlastivěda 4. ročník, Pracovní činnosti 4.–5. ročník, Výtvarná výchova 4. ročník; schopnost „dotahovat“ nápady do reality – Výtvarná výchova 5. ročník; specifika textové/virtuální komunikace, komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích, efektivní strategie komunikace - Informatika 4. ročník

Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace) – Český jazyk 5. ročník; odlišování situací soutěže a spolupráce – Tělesná výchova 3. ročník; rozvoj sociálních dovedností při kooperativních činnostech - Matematika 2. ročník, Prvouka 3. ročník, Výtvarná výchova 5. ročník

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – samostatné řešení úloh v Hejného matematice - Matematika 3. - 5. ročník; problémy s řešením mezilidských vztahů - Prvouka 3. ročník; nácvik řešení konstruktivních postupů řešení problémů - Český jazyk 3. ročník

Hodnoty, postoje, praktická etika – pomáhající a prosociální chování - Prvouka 2. ročník, Výtvarná výchova 5. ročník; analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost – Přírodopis 5. ročník, Vlastivěda 5. ročník; předávání hodnot na nichž je postavena naše společnost skrze literaturu, debaty, skrze umění - Český jazyk 4. ročník

3.5.2 Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství - participace žáků na hodnocení, společná debata o vzdělávání při konzultacích Ž - U - R; formy participace žáků na životě místní komunity - zapojení školy do projektu Ukliďme Česko; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci - zapojení žáků školy do aktivit pořádaných obcí (Vítání občánků).

Občan, občanská společnost a stát – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana – Vlastivěda 4. ročník; občan jako odpovědný člen společnosti i na internetu - Informatika 5. ročník

Formy participace občanů na politickém životě – obec jako základní samosprávní jednotka – Prvouka 3. ročník

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické tradice anglicky mluvících zemí - Anglický jazyk 5. ročník; demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; Ústava platí i na internetu - Informatika 5. ročník

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – reálie anglicky mluvících zemí – Anglický jazyk 5. ročník; Vlastivěda 4. ročník; evropské hudební dědictví – Hudební výchova 5. ročník; internet sbližuje a rozděluje národy - možnost komunikace, automaticke překladače, získávání informaci - Informatika 4. ročník

Objevujeme Evropu a svět – státní symboly anglicky mluvících zemí – Anglický jazyk 5. ročník; naše vlast a Evropa – Vlastivěda 4. a 5. ročník

Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace – Český jazyk 5. ročník

3.5.4 Multikulturní výchova

Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti – Prvouka 2. ročník, Vlastivěda 5. ročník; poznávání vlastního kulturního zakotvení, hudební kultura národnostních menšin, se kterými žáci přicházejí do styku – Hudební výchova 4. ročník; spolupráce, sdílení, tolerance - Informatika 4. ročník

Lidské vztahy - tolerance, spolupráce (i napříč ročníky), přijetí a zapojení spolužáků z odlišného sociokulturního prostředí - prostřednictvím běžného života školy; spolupráce a tolerance prostřednictvím internetu - Informatika 4. ročník

Etnický původ - seznamování s různými etnickými kulturami, žijícími na našem území, co máme společné, čím se lišíme, odlišnost jako obohacení - Prvouka 3. ročník, Vlastivěda 4. ročník

Multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování – Český jazyk 5. ročník; význam hudby jako možného nástroje dorozumění – Hudební výchova 3. ročník; komunikace s lidmi z jiných zemí, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost – Anglický jazyk 2. ročník; multikulturalita současného světa, vybraná výtvarná díla jako příklad celosvětového dědictví – Výtvarná výchova 5. ročník; komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem - Informatika 5. ročník

3.5.5 Environmentální výchova

Ekosystémy – poznávání základních přírodních společenstev - Prvouka 3. ročník; ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky – Přírodověda 5. ročník

Základní podmínky života – poznávání podmínek života rostlin a živočichů - Prvouka 3. ročník; zkoumání stavu základních podmínek života v okolí školy – Přírodověda 4. ročník

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s nimi - napříč ročníky, zapojení do národní akce Ukliďme Česko, třídění odpadu ve třídách; seznámení s druhy tříděných odpadů - Prvouka 1. třída

Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana – Prvouka 3. ročník, Přírodověda 4. ročník; náš životní styl – Výtvarná výchova 5. ročník; možnosti pohybu ve venkovním prostředí a lidské aktivity – Tělesná výchova 4. ročník; vliv rozvoje digitálních technologií na náš životní styl nerovnoměrnost života na Zemi - Informatika 5. ročník;

3.5.6 Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných – Český jazyk 3. a 5. ročník; vyhledávání zábavních, informativních a společensky významných prvků ve sdělení - Anglický jazyk 5. ročník; role hudebního motivu v reklamě – Hudební výchova 4. ročník

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, sportovní reklamě i zábavě) – Tělesná výchova 5. ročník

Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život, role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne – Informatika 4. ročník

Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení – Český jazyk 5. ročník; Výtvarná výchova 5. ročník; uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací, technologické možnosti a jejich omezení – Informatika 5. ročník

Zpracování formou tabulky:

Osobnostní a sociální výchova		Předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopnosti poznávání	Čj M Inf Prv Vv	 x x x	x x 		 x 	
	Sebepoznání a sebepojetí	Prv		x			
	Seberegulace a sebeorganizace	Čj M Inf Vv		x	x x 	x x 	x x
	Psychohygiena	Tv M Inf Prv		x	 x	 x 	 x
	Kreativita	Čj M Vv Hv Pč Inf	x x 			 x x 	 x x x
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	Prv Př Inf Vl			x 	 x	 x x
	Mezilidské vztahy	Čj Př Vl Tv Vv			 x	x x 	 x x
	Komunikace	Čj Aj Inf Prv Vl Vv Pč	 x 	x 	 x 	 x x x 	 x x
	Kooperace a kompetice	Prv Čj M		 x	x 		 x

		Tv Vv			x		 x
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M Prv Vv		 x	x	x	x x
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Př Čj Inf Prv Vl			 x	 x	x x x
Výchova demokratického občana							
	Občanská společnost a škola	dílčí akce					
	Občan, občanská společnost a stát	Vl Inf				x	 x
	Formy participace občanů v polit. životě	Prv			x		
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Aj Inf					x x
Výchova k myšlení v evropských souvislostech							
	Evropa a svět nás zajímá	Aj Vl Hv Inf				 x x	x x
	Objevujeme Evropu a svět	Aj Vl				 x	x x
	Jsme evropané	Čj					x
Multikulturní výchova							
	Kulturní diference	Prv Vl Hv Inf		x		 x x	 x
	Lidské vztahy	šk.klima Inf				 x	
	Etnický původ	Prv Vl			x	 x	
	Multikulturalita	Čj Aj		 x			x

		Hv Vv Inf			x		 x x
	Princip sociálního smíru a solidarity	—					
Environmentální výchova							
	Ekosystémy	Prv Př			x		 x
	Základní podmínky života	Prv Př			x	 x	
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Inf Př Pč šk.klima		 x			x x
	Vztah člověka k prostředí	Prv Vv Tv Inf Př			x x	 x x	 x x
Mediální výchova							
Receptivní činnosti	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj Aj Hv			x	 x	x x
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Tv					x
	Stavba mediálních sdělení	—					
	Vnímání autora mediálních sdělení	—					
	Fungování a vliv médií ve společnosti	Inf				x	
Produktivní činnosti	Tvorba mediálního sdělení	Čj Vv Inf					x x x
	Práce v realizačním týmu						

4 Učební plán

Základní škola V Ladech 6, Praha 4 – Šeberov									
Vyučovací předmět	**Vzdělávací obor**	**Ročník**					**Z toho disponi-bilních**	**Celkem za vyučovací předmět**	**Celkem za vzdělávací obor**
		1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**			
Český jazyk	Český jazyk a literatura	**8+1**	**7+1**	**8+1**	**5+1**	**5+1**	**5**	**38**	**38**
Anglický jazyk	Cizí jazyk	**0+1**	**0+2**	**3**	**3**	**3+1**	**4**	**13**	**13**
Matematika	Matematika a její aplikace	**4**	**4+1**	**4+1**	**4+1**	**4+1**	**4**	**24**	**24**
Informatika	Informační a komunikační technologie	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**0**	**2**	**2**
Prvouka	Člověk a jeho svět	**1+1**	**2**	**2**	**0**	**0**	**1**	**6**	**14**
Přírodověda		**0**	**0**	**0**	**1+1**	**1+1**	**2**	**4**	
Vlastivěda		**0**	**0**	**0**	**2**	**2**	**0**	**4**	
Hudební výchova	Hudební výchova	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**0**	**5**	**12**
Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	**1**	**1**	**1**	**2**	**2**	**0**	**7**	
Pracovní činnosti	Člověk a svět práce	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**0**	**5**	**5**
Tělesná výchova	Tělesná výchova	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**0**	**10**	**10**
Celkem		**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**14**	**118**	**118**

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován ve všech ročnících. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a související části tematických okruhů jednotlivých průřezových témat.

V našem pojetí zaujímá vyučovací předmět Český jazyk ve výchovně-vzdělávacím procesu stěžejní postavení. Žáci se jeho prostřednictvím zmocňují vzdělávacích nástrojů, které využívají ve všech dalších vyučovacích předmětech – čtení a psaní. Důraz klademe na čtení s porozuměním. Žáky vedeme ke kritickému myšlení a nabízením nejrůznějších textů rozvíjíme čtenářské strategie. Čtenářské strategie jsou postupy, které žákům pomáhají, aby lépe porozuměli čtenému textu. Při práci se strategiemi klademe velký důraz na vlastní proces, tedy na to, jakým způsobem pracujeme. Proto žáky vedeme především k tomu, aby přemýšleli, co se během čtení děje v jejich hlavách, aby přemýšleli nad svým přemýšlením (metakognice). Snažíme se obohacovat slovní zásobu žáků a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách a ostatních prostorách školy, někdy je přenesena do venkovní učebny nebo jiných venkovních prostor v rámci výuky venku. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých i dlouhodobých projektů, při nichž mohou být propojováni žáci napříč třídami i ročníky. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s mediálním materiálem, mimočítanková četba.

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován v 1. a 3. ročníku vždy s týdenní časovou dotací 9 hodin, ve 2. ročníku 8 hodin týdně a ve 4. a 5. ročníku 6 hodin týdně.

5.1.2 Vzdělávací strategie předmětu

- komunitní a debatní kruhy
- dílny čtení

- čtenářské lekce
- dílny psaní
- kooperativní aktivity
- strategie RWCT

5.1.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Český jazyk jsou integrovány následující tematické **okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení schopností zapamatování
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebehodnocení a vzájemné hodnocení

Sociální rozvoj

- **Komunikace** – porozumění řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy, respektování, empatie
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace)

Morální rozvoj – pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)

- **Řešení problémů** - nácvik konstruktivních způsobů řešení problémů
- **Hodnoty, postoje** - předávání hodnot na nichž je postavena naše společnost skrze literaturu, debaty

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace

Multikulturní výchova

Multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných

Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

5.1.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Kritické myšlení
- Sebehodnocení žáka
- Práce s chybou
- Projekt
- Vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- Problémové vyučování
- Kooperativní metody
- Kritické myšlení

Kompetence komunikativní

- Předávání pravidel komunikace
- Skupinová práce
- Nácvik modelových situací
- Práce s informacemi
- Rozvoj a upevňování správné, srozumitelné stavby větných celků k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- Komunitní kruhy
- Diskuse v malých skupinách i v rámci celé třídy
- Střídání rolí ve skupině

Kompetence občanské

- Projekty
- Návštěva knihoven, divadel a dalších kulturních institucí
- Seznamování žáků s právy dítěte

Kompetence pracovní

- Dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- Aktivní příprava a udržování učebního prostoru
- Seznamování se s různými druhy profesí

Kompetence digitální

- Využívání digitálních technologií k vyhledávání informací
- Online výkladový slovník, pravidla
- Psaní textu v textovém editoru
- Posílání vzkazu, zprávy, přihlášky pomocí digitálních aplikací

Vyučovací předmět Český jazyk		**1. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nepřesnou nebo nedbalou výslovnost	artikulační a dechová cvičení	

čte jednoduchý text	Technika čtení, práce s dechem	k. pracovní - využívá získané znalosti v zájmu vlastního rozvoje
čte s porozuměním přiměřené texty	Čtení s porozuměním, pozorné čtení, orientace v textu	k. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů
volí vhodné prostředky řeči v běžných situacích, dodržuje zásadní pravidla hovoru	Mluvený projev, základní komunikační pravidla, zdvořilé vystupování, dialog s partnerem	K.komunikativní - naslouchá druhým, vhodně reaguje
porozumí ústním, posléze písemným, pokynům přiměřené složitosti	věcné naslouchání (pozorné, vedoucí k vhodné reakci), věcné čtení, čtení jako zdroj informací	K.pracovní - pracuje podle jednoduchých ústních i písemných pokynů K.komunikativní - rozumí různým typům komunik. prostředků a reaguje na ně
vypráví jednoduše, srozumitelně a jasně o tom, co zažil	Vyprávění zážitků	k. komunikační - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu
Dodržuje základní návyky pro čtení a psaní: posadí se správně ke psaní, drží správně psací náčiní, zorganizuje si své pracovní místo	Vyvození a upevnění základních pracovních,a hygienických návyků,	K.pracovní - používá účinně nástroje a vybavení; přistupuje k činnosti s ohledem na své zdraví a efektivitu práce
píše správně tvary velkých i malých psacích písmen, píše správně všechny číslice	rozvoj grafomotoriky, Tvary velkých a malých psacích písmen, nácvik plynulého psacího pohybu, nácvik sebekontroly, odstraňování individuálních nedostatků v písemném projevu	
vypravuje příběh podle obrázkové osnovy, dodržuje časový sled událostí	Vyprávění podle obrázkové osnovy	k. komunikační - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu
napíše slyšené slovo, opíše krátký psaný text, přepíše krátký tištěný text psacím písmem,	Písmena psací a tiskací, rozlišení délek samohlásek, opis, přepis krátkého textu, diktát, autodiktát slov	k.komunikativní - využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolím

přednese básničku	Rytmická říkadla, rozpočítadla, básničky, hádanky	k. soc. a pers. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí své jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení k.pracovní - přistupuje k výsledkům činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu
vyjádří dojem z četby	Poslech, vyprávění, ilustrace, výtvarný doprovod	k. komunikativní - rozumí různým typům textů, tvořivě je využívá ke svému rozvoji k. soc. a pers. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru

Vyučovací předmět Český jazyk		**2. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu	Technika čtení, čtení s porozuměním	k. komunikativní - rozumí různým typům záznamů
převypráví daný příběh, odpovídá na otázky k textu	Orientace v textu	k. komunikativní - rozumí různým typům záznamů, tvořivě na ně reaguje
určí slova, kterým nerozumí	Pozorné čtení	k. k řešení problémů - rozpozná a pochopí problém
rozumí písemným nebo ústním pokynům	Naslouchání, čtení s porozuměním	K.pracovní - pracuje podle jednoduchých ústních i písemných pokynů K.komunikativní - rozumí různým typům komunik. prostředků a reaguje na ně
poslouchá, co říká druhý, uplatňuje zásadní pravidla komunikace	Dialog s partnerem	K.komunikativní - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje

vypravuje srozumitelně a souvisle, dodržuje časovou posloupnost	Vyjadřování vlastní myšlenky, odpovědnost za mluvený projev, vypravování, SMS zpráva, vzkaz, dopis	K.komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
popíše předmět, osobu, situaci, použije slova citově zabarvená	Popis, slova citově zabarvená, popis pracovního postupu	
udržuje své pracovní místo v čistotě, správně sedí, drží pero, dodržuje správnou vzdálenost očí od textu	Hygienické návyky spojené se psaním	k. pracovní - používá účinně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
dodržuje správné tvary písmen, spojuje automaticky písmena ve slabiky a slova	Rozvoj grafomotoriky a automatizace psacího pohybu	
přečte si po sobě napsaný text, najde a opraví si chyby	Sebekontrola	K. k učení - kriticky posuzuje výsledky své práce a vyvozuje z nich závěry
rozdělí slovo na slabiky, uplatní dělení slov na konci řádku	Slovo, slabika, slabikotvorné r, l	
rozdělí slabiky na hlásky	Hláska, písmeno, dělení hlásek, dvojhlásky	
používá diakritiku, správně píše ů/ú	Diakritická znaménka, správné tvary písmen s diakritikou, psaní ů/ú	
umí abecedu nazpaměť, použije ji v praktických příkladech	Abeceda, vyhledávání ve slovníku, atlasu	k. k učení - vyhledává a třídí informace
k danému slovu přiřadí slovo opačného významu	Význam slova, slova významem opačná (antonyma)	
k danému slovu přiřadí slovo stejného významu	Význam slova, slova stejného významu (synonyma)	

k danému slovu přiřadí slovo nadřazené	Slova nadřazená, podřazená, souřadná	k. komunikativní - rozumí různým typům textů a komunik.prostředků, tvořivě je využívá
slovo vícevýznamové použije v různých významech	Slova vícevýznamová	k. komunikativní - rozumí různým typům textů a komunik.prostředků, tvořivě je využívá
píše správně věty, určí druhy vět, používá v nich vhodnou intonaci a správnou interpunkci	Druhy vět, pravidla pro psaní věty, velké písmeno na začátku věty, interpunkce	
ovládá psaní y/i, ý/í po tvrdých a měkkých souhláskách	Pravopisně tvrdé souhlásky a skupiny s nimi, pravopisně měkké souhlásky a skupiny s nimi	
správně zapisuje dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev	skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	
píše velké písmeno ve vlastních jménech osob	Vlastní jména	
správně používá písmena pro zápis párových souhlásek	párové souhlásky, ztráta a spodoba znělosti	
přednese báseň s citovým zaujetím	Básničky, práce s hlasem	k. soc. a pers. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí své jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení
najde, vymyslí rým	Báseň, básník	k. komunikativní - rozumí různým typům textů, rozumí jim, tvořivě je využívá
vyjádří dojem z četby	Vyprávění, ilustrace, srovnávání, dramatizace	k. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky; naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
zná pojem nadpřirozená bytost, rozliší dobro a zlo, odliší jevy skutečné a pohádkové	Pohádka, spisovatel, autor	k. komunikativní - rozumí různým typům textů, tvořivě je využívá
na základě klíčových slov vytvoří příběh	Příběh, vypravování, klíčová slova	k. komunikativní - vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně

dokončí příběh s otevřeným koncem	Dokončení příběhu, varianty	k. k řešení problému - promyslí a naplánuje způsob řešení problému, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
zdramatizuje příběh	Dramatizace	k. soc. a pers. - účinně spolupracuje, podílí se na utváření dobré atmosféry; vytváří si pozitivní představu o sobě samém
zvládá čtení v rolích	Čtení v rolích	k. soc a pers. - chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými

Vyučovací předmět Český jazyk		**3. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Plynulé čtení s porozuměním, technika čtení	k. komunikativní - rozumí různým typům záznamů,
pracuje podle písemných nebo ústních pokynů přiměřené složitosti	Samostatná práce, porozumění zadání	k. k učení - operuje s obecně používanými znaky a symboly
respektuje a dodržuje pravidla komunikace	Rozhovor, dialog, pravidla slušného chování, slušné vyjadřování	k. komunikativní - naslouchá promluvám druhých a vhodně na ně reaguje
správně artikuluje, opravuje svou nedbalou výslovnost	Artikulační cvičení, jazykolamy, slovní přízvuk	
v mluvených projevech správně dýchá, volí vhodné tempo řeči	Hygiena mluveného projevu, dechová cvičení	
volí vhodné komunikační prostředky v běžných situacích	Pravidla slušného chování - pozdrav, oslovení, prosba, omluva; výběr jazykových prostředků přiměřených situaci	k. komunikativní - vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu

vypráví souvisle a srozumitelně, v logickém sledu	Vyprávění	k. komunikativní - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
kontroluje a zdůvodňuje probrané pravopisné jevy	Systematická kontrola a sebekontrola, oprava se zdůvodněním	k. k učení - vybírá a využívá pro učení vhodné způsoby a metody, organizuje a řídí vlastní učení
napíše správně adresu a sestaví krátký dopis	Adresa, dopis, pozdrav	
uvědomuje si významovou stránku slova, určí slovo příbuzné k danému slovu	Nauka o slově, slovní význam, slova příbuzná	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Třídění slov podle obecného významu, porovnání	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy – přehled	
užívá v mluveném projevu správné tvary podst. jmen, přídavných jmen a sloves	ohebné slovní druhy - tvary slov	
určí větu jednoduchou a souvětí	Věta jednoduchá a souvětí	
spojuje věty do jedno-dušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Spojovací výrazy	K. komunikativní - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu
odůvodní pravopis psaní i/y po obojetných souhláskách v závislosti na znalosti vyjmenovaných a příbuzných slov	Vyjmenovaná slova a jejich tvary, základní slova příbuzná	

čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, naučí se a přednese báseň	Procítěný přednes	k. soc. a pers. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí své jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení
zdramatizuje umělecký text	Dramatizace	k. soc. a pers. - účinně spolupracuje, podílí se na utváření dobré atmosféry; vytváří si pozitivní představu o sobě samém
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Záznam o knize	k. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
určí hlavní postavy příběhu	Hlavní hrdina	
zaujme stanovisko k přečtenému	Představení přečtené knihy	k. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Báseň lidová a umělá, přísloví, pohádka lidová a umělá, pověst, bajka	k. komunikativní - rozumí různým typům textů, přemýšlí o nich, reaguje na ně, tvořivě je využívá ke svému rozvoji
pracuje tvořivě s literárním textem podle zadaných kritérií-a podle svých schopností, rozvíjí své čtenářství	Ilustrace k četbě, rýmy, otázky k textu, domýšlení příběhu, návštěva knihovny	k. k učení - vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro své efektivní učení

Vyučovací předmět Český jazyk		**4. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
vybere si vhodnou literaturu, poznává další žánry, autory a tituly krásné literatury	Historická literatura, encyklopedie, představitelé literatury pro děti	K. k učení - uplatňuje své čtenářské chování, rozšiřuje čtenářská teritoria

vyjádří hlavní myšlenku sdělení	Reprodukce různých typů sdělení	K. komunikativní - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu
vyjadřuje se spisovně	Slova citově zabarvená, slova hanlivá, vulgarismy	K. sociální a personální - volí vhodný jazyk pro komunikaci
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Popis, vyprávění, psaní vlastních textů	K. pracovní - plánuje svůj čas, práci zodpovědně dokončí K. komunikativní - tvořivě využívá získané informace a podněty
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti	Osnova; mapa příběhu; mapa postav	K. pracovní - plánuje svůj čas na práci K. komunikativní - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Význam slova, slova opačného významu, synonyma, slova vícevýznamová	
určí kořen slova, část předponovou a příponovou	Stavba slova, předložka X předpona, předponová a příponová část	
určí mluvnické kategorie podstatných jmen	Mluvnické kategorie podstatných jmen	
určí mluvnické kategorie sloves	Mluvnické kategorie sloves	
určí všechny slovní druhy	Slovní druhy	
pozná slova spisovná a nespisovná	Slova spisovná, nespisovná, nářeční	K. sociální a personální - volí vhodný jazyk pro komunikaci
určí vyjádřený podmět a přísudek v jednoduché větě	Podmět a přísudek ve větě jednoduché	
použije vhodné spojovací výrazy	Význam a použití spojovacích výrazů	

sestaví souvětí	Skládání vět jednoduchých do souvětí	K. komunikativní - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Slova příbuzná	
vede si záznamy z četby	Záznamy z četby	K. k učení - kriticky přistupuje k různým druhům textu; vyjadřuje svoje myšlenky a pocity a zaznamenává je
vypráví zážitky z četby	Volná reprodukce	K. komunikativní - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu

Vyučovací předmět Český jazyk		**5. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
vybere si vhodnou literaturu	Hlavní představitelé české i světové dětské literatury	K. k učení - vnímá četbu jako zdroj informací
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Rozvoj čtenářských dovedností	K. k učení - uplatňuje čtenářské strategie
pracuje s informacemi	Práce s textem, výběr podstatných informací	K. k učení - vyhledává podstatné informace
dělá si výpisky z textu	Vedení výpisků z textu	K. k učení - zaznamenává podstatné informace k vlastnímu učení
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Zpráva, oznámení, pozvánka, inzerát, jednoduché tiskopisy	K. k učení - pracuje s chybou; kriticky přistupuje k různým textům

reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Reprodukce různých typů sdělení	K. komunikativní - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Vzkaz, telefonický rozhovor	K. komunikativní - volí vhodnou formu komunikace k. digitální - samostatně se rozhoduje a volí, které technologie pro jakou činnost použít
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Práce s mediálním sdělením	K. k učení - kriticky přistupuje k mediálním sdělením, volí vhodné čtenářské strategie k. digitální - seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Intonace, přízvuk, pauza, tempo	K. komunikativní - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Pravidla výslovnosti, hovorová čeština	K. komunikativní - volí vhodnou formu komunikace; využívá získané komunik. dovednosti k vytváření vztahů a soužití s druhými
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Zpráva, sdělení, popis pracovního postupu, charakteristika	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Práce s osnovou	K. pracovní - plánuje svůj čas na práci K. komunikativní - vyjadřuje se souvisle, výstižně, v logickém sledu
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Předponová a příponová část slova, koncovka	

určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Gramaticky správné tvary plnovýznamových slov	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Nespisovné tvary spisovných slov	K. sociální a personální - volí vhodný jazyk pro komunikaci
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Podmět nevyjádřený, základ věty	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Vyjádření větného členu větou vedlejší	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Změna významu věty způsobená změnou spojovacího výrazu	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda přísudku s podmětem	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Záznamy z četby	K. k učení - sleduje svůj čtenářský pokrok
volně reprodukuje text podle svých schopností	Reprodukce textu	K. komunikativní - volí vhodné komunikační prostředky
tvoří vlastní literární text na dané téma	Vlastní literární texty	K. pracovní - plánuje svůj čas na práci K. komunikativní - písemně se vyjadřuje souvisle, výstižně, v logickém sledu
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Beletrie, naučná literatura	K. k učení - kriticky přistupuje k různým druhům textu

při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy	

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a související částí tematických okruhů jednotlivých průřezových témat.

V našem pojetí je vyučovací předmět Anglický jazyk nástrojem komunikace nejen s rodilými mluvčími a nejen v „anglicky mluvících zemích“. Za podstatné považujeme také to, že schopností porozumět anglickému mluvenému i psanému slovu získávají žáci větší svobodu při výběru informačních zdrojů, ze kterých čerpají informace o světě a lidské společnosti.

V prvních dvou ročnících, ve kterých má vyučovací předmět také minimální týdenní časovou dotaci, je naším prvořadým cílem, aby si žáci vyzkoušeli používání cizího jazyka. Aktivně se seznamují s výslovností a elementární slovní zásobou, která pokrývá témata související s jejich bezprostředním okolím. Naší snahou není primární osvojování pouček a mluvnických struktur. Ve vyšších ročnících vedeme žáky k tomu, aby pokud možno sami, ovšem za vedení pedagoga, objevovali některá pravidla správného vyjadřování v anglickém jazyce. Výuka tohoto vyučovacího předmětu souvisí s realizací vyučovacího předmětu český jazyk. V anglickém jazyce zavádíme pouze ty teoretické pojmy, které jsou v českém jazyce již buď zakotveny (např. slovesné časy), nebo je možné je vůči nějakému osvojenému pojmu vymezit, porovnat s tím, jak danou věc řeší čeština (průběhové časy). Postupně si žáci v anglickém jazyce rozvíjí čtyři základních dovednosti - poslech, mluvení, čtení a psaní. Naším hlavním cílem je, aby se žáci nebáli anglický jazyk používat a aby byli schopni jej na konci 5. ročníku efektivně, byť na bázi omezené slovní zásoby, používat v běžných komunikačních situacích.

Výuka probíhá současně ve dvou skupinách (dva učitelé angličtiny) v kmenové třídě a v jazykové pracovně. Žáci jsou rovnoměrně rozděleni do skupin.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován v 1. ročníku s týdenní časovou dotací 1 hodina, ve 2. ročníku dvě hodiny, ve 3. a ve 4. 3 hodiny a v 5. ročníku s týdenní časovou dotací 4 hodiny.

5.2.2 Vzdělávací strategie předmětu

- kooperativní výuka - skupinová práce, práce ve dvojicích
- model E-U-R
- brainstorming
- tvorba projektů a jejich prezentace
- učení ve spirálách - rozšiřování slovní zásoby
- kritické myšlení

5.2.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou integrovány následující tematické **okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

- Komunikace – dovednosti pro verbální sdělování, omluva, pozdrav, prosba, řeč zvuků a slov, technika řeči, výraz řeči, komunikace v různých situacích, potřeba komunikace mezi lidmi různých jazyků

Výchova demokratického občana

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokratické tradice anglicky mluvících zemí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět – státní symboly anglicky mluvících zemí

Evropa a svět nás zajímají – reálie anglicky mluvících zemí

Multikulturní výchova

Multikulturalita – komunikace s lidmi z jiných zemí, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – vyhledávání zábavních, informativních a společensky významných prvků ve sdělení

5.2.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Práce s dvojjazyčným slovníkem
- Čtení textu s porozuměním
- Kooperativní metody práce (projektové vyučování, skupinová práce)
- Tvořivé psaní
- Identifikace klíčových slov v textu
- Aktivity zaměřené na rozvoj poznání vlastního stylu učení
- Různé formy zjišťování úrovně znalostí a dovedností

Kompetence k řešení problémů

- Vyhledávání a porovnávání relevantních informací
- Aplikace osvojených vědomostí v praxi
- Kritické myšlení
- Poslech a čtení s porozuměním

Kompetence komunikativní

- Prezentace výsledků vlastní práce
- Používání komunikačních technologií
- Navozování konverzačních situací, modelová situace, hraní rolí, dramatizace textu, improvizované rozhovory
- Pozorný poslech, naslouchání
- Skupinová práce
- Mluvní cvičení na zadané téma
- Reprodukce textu

Kompetence sociální a personální

- Skupinová práce (rozdělení rolí ve skupině, zodpovědnost)
- Nácvik aktivního navazování kontaktů (zohledňování kulturních odlišností, respektování jiných způsobů sociální interakce)
- Rozeznávání a osvojování si sociálních rolí
- Simulace životních situací
- Projektové vyučování

Kompetence občanské

- Pravidla a společenské normy
- Pravidla reprezentace osoby, školy, města, země
- Rozvoj empatie
- Práce s materiály zaměřenými na multikulturní a environmentální témata

Kompetence pracovní

- Vedení záznamů
- Prezentace vlastní práce
- Systematičnost práce
- Ověřování si výsledků práce

Kompetence digitální

- Použití aplikací na výukových tabletech
- Práce s interaktivní tabulí

Vyučovací předmět **Anglický jazyk**		**1. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
pozdraví dospělého i kamaráda, rozloučí se	Pozdravy - Good morning, Hello, Goodbye, Bye	k. komunikativní - rozumí promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
pojmenuje základní věci běžné školní potřeby, dle předlohy sestaví jednoduchou větu a popíše daný předmět	Názvy předmětů a věcí ve třídě, čísla do 10 a barvy This is…	k. k učení -operuje s obecně užívanými symboly a znaky - rozšiřuje si základní slovní zásobu cizího jazyka
jednoduchým způsobem se představí, zeptá se na jméno a věk a na otázky odpoví, poděkuje	Otázky: What's your name? How are you? How old are you? + odpovědi Poděkování - Thank you.	k. komunikativní - vyjadřuje se výstižně, kultivovaně
rozumí jednoduchým pokynům učitele a vhodně na ně reaguje	Jednoduché pokyny a činnosti ve třídě	k. komunikativní - rozumí jednodu-chým sdělením a vhodně na ně reaguje
ústně tvoří jednoduché věty a odpovídá na otázky	I am, I like, I have got, My favourite …is + otázky	k. sociální a personální - sděluje své osobní postoje
ústně tvoří jednoduché věty za použití slova I (já)	tvorba vět s osobním vyjádřením - I (já)	
ústně pojmenuje věci a osoby používané v běžném životě	tématické okruhy - Rodina, domácí mazlíčci, zvířata, části těla, oblečení, sporty, části domu, jídlo a pití	k. k učení - přistupuje aktivně ke svému učení, využívá získané informace v procesu učení

Vyučovací předmět **Anglický jazyk**		**2. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
zeptá se, kdo je to, kolik mu je let a na otázku odpoví	Otázka: Who is she/he? How old is she/he? + odpověď Slovní zásoba: rodina	k. komunikativní - souvisle se vyjadřuje; naslouchá druhým, rozumí jim a vhodně reaguje
zeptá se, kde se co nachází a na otázku odpoví	Otázka: Where is…? + odpověď Předložky místa - on, in, under, next to Slovní zásoba - město	k. komunikativní - souvisle se vyjadřuje; naslouchá druhým, rozumí jim a vhodně reaguje
sestaví jednoduchou větu a popíše daný předmět, zeptá se na počet a na otázku odpoví	Slovní zásoba - věci ve třídě a čísla do 20 Otázka: How many? There is… There are… This is my / your …	k. komunikativní - souvisle se vyjadřuje; naslouchá druhým, rozumí jim a vhodně reaguje
zeptá se, čí je to a na otázku odpoví	Otázka: Whose is this? Whose are these? It's Simon´s. They´re Sue´s. It is mine. It is yours.	k. komunikativní - souvisle se vyjadřuje; naslouchá druhým, rozumí jim a vhodně reaguje
sestaví jednoduchou větu o tom, co právě teď dělá	Otázka: What are you doing?	k. komunikativní - formuluje své myšlenky a názory
tvoří rozhovor na téma restaurace a stolování	Otázky: Can I have some…? Here you are. I love… I´d like some…	k. komunikativní - souvisle se vyjadřuje; naslouchá druhým, rozumí jim a vhodně reaguje
řekne, jaké oblečení má na sobě, popíše kamaráda	I am wearing, She/ he is wearing… I have got, She/he has got…	
vyjádří svůj postoj k věcem	I love, I like, I don´t like Do you like…? + odpověď	k. sociální a personální - sděluje své osobní postoje
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova	pravopis slov	k. k učení - operuje s obecně užívanými znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí

vyjmenuje anglickou abecedu	Anglická abeceda	k. k učení - operuje s obecně užívanými znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí

Vyučovací předmět Anglický jazyk		**3. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
rozumí známým slovům se vztahem k osvojovaným tématům	Slovní zásoba - já a moje rodina, čísla do 20, části domu, město, nemoci, venkov, zvířata a počasí	k. k učení - řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny a volného času	Základní informace o sobě - jméno, věk, sourozenci, oblíbená věc/ hračka, sport	k. komunikativní - využívá získané dovednosti k vytváření vztahů
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (obrazové a poslechové materiály)	Práce s autentickými materiály	k. komunikativní - rozvíjí dovednost naslouchání a porozumění
čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	Četba a výslovnost známé slovní zásoby	k. k učení - pracuje na zdokonalení svého učení
píše krátké věty v přítomném čase na základě textové a vizuální předlohy	Přítomný čas průběhový: sloveso + koncovka - ing, v jednotném čísle Přítomný čas prostý: slovesa *to be, to like, to have got* + otázka pomocí *Do* + zápor	k. k učení - pracuje na zdokonalení svého učení
vyplní své základní osobní údaje do formuláře	Postup psaní adresy	
ústně popíše, co musí a co může	Sloveso *must, can* + zápor a otázka	k. komunikativní - formuluje své myšlenky a názory

porovnává zvířata a věci	Stupňování přídavných jmen	k. k učení - vyhledává a třídí informace k. komunikativní - vyjadřuje se výstižně
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Čtení s porozuměním	k. k učení - vyhledává a třídí informace
umí správně vyslovovat zvuk [e:]	Slova - bird, were, nurse atd	k. k učení - posoudí vlastní pokrok a pracuje na svém zdokonalení

Vyučovací předmět Anglický jazyk		**4. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Slovní zásoba - předměty ve škole, sporty a odpolední aktivity, nemoci, moderní technologie, ohrožená zvířata, jídlo a pití	k. k učení - řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
ústně popíše činnosti během dne a řekne, jak často některé činnosti dělá	Činnosti během dne Otázka How often? Příslovce: always, sometimes, never	k. soc. a pers. - přispívá k diskuzi ve skupině i k debatě celé třídy
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, školy, a volného času	Tvoření vět v přítomném čase prostém + I want to learn to…	k. komunikativní - vyjadřuje se výstižně, souvisle
převypráví text nebo příběh	Četba a reprodukce obsahu	k. k učení - využívá své předchozí znalosti
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	Čtení s porozuměním	k. komunikativní - rozumí textům na osvojené téma
umí ve slovníku vyhledat požadovaný výraz nebo překlad neznámého slova	Samostatná práce s dvojjazyčným slovníkem	k. k učení - vyhledává informace

sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou větu v minulém čase	Minulý čas prostý, zápor a otázka Znalost pravidelných a nepravidelných sloves	
vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Reprodukce jednoduchého textu v rámci probrané slovní zásoby	k. komunikativní - vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu
porovnává zvířata a věci	Stupňování přídavných jmen	
zná zájmena v různých tvarech	Zájmena (osobní a přivlastňovací)	
ústně popíše, jakým způsobem dělá určitou činnost	příslovce	
rozlišují znělé a neznělé zvuky se spojením “TH”	(this, that, those, these vs think, thought)	k. k učení - posoudí vlastní pokrok a pracuje na svém zdokonalení

Vyučovací předmět Anglický jazyk		**5. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům a umí je používat v komunikačních situacích	Tematické okruhy– domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda a počasí	k. k učení - řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
popíše svůj den v minulém čase	Činnosti během dne Minulý čas prostý Hodiny a předložka *at*	k. komunikativní - vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu

používá základní gramatické struktury a typy vět	Tvoření kladných, záporných vět a otázek v jednotlivých časech Znalost pravidelných a některých nepravidelná sloves Stupňování přídavných jmen	
rozvíjí si výslovnostní pravidla a napodobuje přirozenou melodii a výslovnost cizího jazyka	anglická abeceda a výslovnost jednotlivých písmen, grafická podoba jazyka rytmizace slov	
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	Samostatná práce s autentickými textovými, poslechovými a audiovizuálními materiály	k. k učení - vyhledává a třídí informace a využívá je ke svému učení
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	Orientace v textu, vyvozování významu neznámých slov z obsahových souvislostí	k. k učení - vyhledává a třídí informace a využívá je ke svému učení
sestaví gramaticky a formálně správně krátký text a odpověď na sdělení	Psaná podoba anglického jazyka	
dokáže vyprávět nebo podat popis v jednoduchém sledu myšlenek	vyprávění každodenního života a oblastí zájmů žáka v minulosti, přítomnost, nebo plánované budoucnosti	k. komunikativní - vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	Opsání významu	k. k řešení problémů - promyslí a naplánuje způsob řešení, využívá vlastního úsudku a svých zkušeností
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace	představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, co umí, představí členy své rodiny, kamaráda použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)	k. komunikativní - naslouchá druhým a vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do konverzace
umí správně použít zvuk [ə] na příkladech povolání	Povolání (a doctor, a teacher, atd.)	k. k učení - posoudí vlastní pokrok a pracuje na svém zdokonalení

5.3 Matematika

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován ve všech ročnících. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a související části tematických okruhů jednotlivých průřezových témat.

Cílem vyučovacího předmětu Matematika v našem pojetí je vybavit žáky matematickým aparátem tak, aby byli schopni jej používat při řešení běžných životních situací. Základními pilíři realizace tohoto cíle jsou orientace na číselné ose a vytvoření algoritmů základních matematických operací – sčítání, odčítání, násobení a dělení. Za podstatné považujeme také to, aby si žáci vždy uvědomovali praktické využití toho, co se učí. Matematické prvky proto cíleně zařazujeme do ostatních vyučovacích předmětů, kde se stávají nástrojem řešení prakticky zaměřených úkolů.

V poznávacím procesu vycházíme z koncepce Hejného metody matematiky a řadíme je do 4 etap: motivace - zvídavost, radost z objevování a poznávání, izolované modely - konkrétní zkušenosti dítěte/žáka, generický model - zobecnění zkušeností, abstraktní poznatek je porozumění generickému modelu pomocí abstraktního jazyka. Prostřednictvím koncepce Hejného metody se také naplňují výstupy digitální kompetence.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné, rozdělujeme žáky do skupin – většinou výkonnostně heterogenních. Při skupinové i individuální práci často využíváme problémové úkoly. Ty jsou také nástrojem individualizace vzdělávacího přístupu – žáci mohou řešit úkoly různé náročnosti.

Vyučovací předmět Matematika je vyučován v 1. ročníku s týdenní časovou dotací 4 hodiny, ve 2. až 5. ročníku vždy 5 hodin týdně.

5.3.2 Vzdělávací strategie předmětu

- manipulace a modelování
- vrstevnické učení
- gradování úloh
- konstruktivistické vyvozování poznatků žáky

5.3.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Matematika jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání -** cvičení pozornosti a soustředění, rozvoj schopnosti zapamatování, řešení problémů
- **Seberegulace a sebeorganizace** – plánování vlastního času
- **Psychohygiena** – rozumové zpracování problému
- **Kreativita -** pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, dotahování nápadů do reality

Sociální rozvoj

- **Kooperace a kompetice -** dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti -** schopnost hledat a nalézat způsoby řešení, volit vhodné strategie řešení

5.3.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Matematika rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Budování počtářských dovedností a schopností žáků
- Aktivní vyhledávání souvislostí
- Samostatná volba postupů a pomůcek

Kompetence k řešení problémů

- Rozvoj logického myšlení
- Hledání vlastních a netradičních řešení
- Odhad výsledku
- Kritické myšlení
- Experiment

Kompetence komunikativní

- Objasňování vlastního řešení
- Přesnost vyjadřování
- Používání symbolů v komunikaci

Kompetence sociální a personální

- Skupinová práce
- Vrstevnické učení
- Společné vyvozování poznatků žáky

Kompetence občanské

- Matematizace společenských situací a environmentálních problémů

Kompetence pracovní

- Bezpečné a účinné používání pomůcek a nástrojů (rýsovací potřeby, počítače atd.)

Kompetence digitální

- práce s interaktivní tabulí
- záznam dat

Vyučovací předmět Matematika		**1. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
modeluje reálnou situaci pomocí přirozených čísel do 20	Přirozená čísla do 20	K. k řešení problémů - ověřuje prakticky správnost řešení
čte a zapisuje přirozená čísla do 20	Čtení a zápis čísel do 20, vyjadřování počtu a pořadí číslem	

užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Značky <, >, =	K. k učení - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
orientuje se na číselné ose, zapíše a přečte přirozené číslo v oboru do 20	Číselná osa, zobrazování čísla na číselné ose v oboru přirozených čísel do 20	K. k učení - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
sčítá a odčítá zpaměti v oboru přirozených čísel do 20	Sčítání a odčítání	K. k učení - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody, strategie
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Slovní úlohy	K. k řešení problémů - volí vhodné způsoby řešení; užívá logické, matematické a empirické postupy
ZÁVISLOSTI, VZTAHY PRÁCE S DATY		
umí číst a nastavit celé hodiny	Určování času	K. pracovní - vhodně využívá názorné pomůcky
zná strukturu týdne, má představu věku	Orientace v čase	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti a jejich vlastnosti - vazby v rodině, příčinné vztahy v modelech praktických prostředí (autobus, vláčky)	K. k učení - vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje své učení
pracuje s jednoduchou sčítací tabulkou, eviduje údaje tabulkou	Sčítací tabulka, záznam dat do tabulky	K. pracovní - vhodně využívá názorné pomůcky
doplňuje posloupnosti čísel	Číselné posloupnosti	K. k učení - informace systematizuje a efektivně je využívá pro své učení
GEOMETRIE V PROSTORU		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich příklady	Kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník; krychle, krychlové stavby	K. pracovní - vhodně používá pomůcky
porovnává délky úseček, velikost geometrických útvarů	Propedeutika délky, obsahu, obvodu geom. útvarů	K. k řešení problémů - nachází shodné a rozdílné znaky, využívá

		získané poznatky k objevování různých variant řešení
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Propedeutika osové souměrnosti	

Vyučovací předmět Matematika		**2. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
čte a zapisuje přirozená čísla do 100	Čtení a zápis čísel do 100	K. k učení - operuje s obecně užívanými znaky a symboly
modeluje reálnou situaci pomocí přirozených čísel do 100	Matematizace známých situací; číslo jako počet i jako veličina, operátor změny i adresa	K. k učení - uvádí věci do souvislostí
užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti v oboru přirozených čísel do 100	Porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0–100	K. k učení - operuje s obecně užívanými znaky a symboly
zapíše a přečte číslo na číselné ose v oboru přirozených čísel do 100	Vyjadřování počtu a pořadí číslem, číselná osa	
sčítá a odčítá zpaměti v oboru přirozených čísel do 100	Pamětné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 100	K. k učení - posoudí vlastní pokrok a pracuje na svém zdokonalení
Řeší vztahy rovnosti/nerovnosti, dokáže tyto vztahy zapsat	Rovnost a nerovnost	K. k řešení problémů - nachází shodné, a odlišné znaky, porovnává, třídí

Násobí pomocí opakovaného sčítání	Násobení v oboru malé násobilky	K. k učení - vybírá a využívá vhodné metody a strategie pro své efektivní učení
Rozumí slovům polovina, třetina, čtvrtina, pětina a šestina, znázorní uvedené kmenové zlomky v různých modelech	Celek a jeho části na praktických modelech	K. k učení - vybírá a efektivně využívá vhodné způsoby a strategie
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Slovní úlohy	K. sociální a personální - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy K. k řešení problémů - volí vhodné způsoby řešení; užívá logické, matematické a empirické postupy
ZÁVISLOSTI, VZTAHY PRÁCE S DATY		
orientuje se v čase, zaznamená do ciferníku hodin daný čas, zná a přečte digitální podobu časového údaje	Měření a určování času	K. k učení - operuje s obecně užívanými znaky a symboly
eviduje situace z praktického života pomocí tabulky, grafu	Tabulky a grafy	K. komunikativní - rozumí různým typům záznamů
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života, odhalí posloupnost jevů	Příčinné vztahy (jestliže A, tak potom B), logické řady čísel, barev, symbolů	K. k učení - aktivně vyhledává souvislosti K. k řešení problémů - ověřuje správnost řešení problémů
GEOMETRIE V PROSTORU		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich příklady	Trojúhelník, čtyřúhelník, obdélník, šestiúhelník; krychle a její vlastnosti, krychle jako jednotka krychlových staveb, záznam stavby v plánu	K. pracovní - účinně používá pomůcky a nástroje K. k řešení problémů - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

porovnává velikost rovinných útvarů, odhaduje a měří délku úsečky	Délka úsečky, měření a odhad, výška a šířka rovinných útvarů, obvod jako součet délek stran	K. k řešení problémů - používá různé postupy a metody
pracuje s pojmem souměrnost, modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Souměrné útvary	

Vyučovací předmět Matematika		**3. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
modeluje reálnou situaci pomocí přirozených čísel do 1000	Matematické modelování reálných situací	K. k učení - aktivně vyhledává souvislosti
čte a zapisuje přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnávání v oboru přirozených čísel do 1000, rozklad čísla na řády stovek, desítek, jednotek	
Zobrazí číslo na číselné ose, využívá jí k porovnávání, zaokrouhlování přirozených čísel	Číselná osa, zaokrouhlování	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100	Pamětné sčítání, odčítání, násobení, dělení, přednost početních operací, užívání závorek	K. k učení - volí a používá ve svém učení různé metody, strategie
sestavuje a řeší úlohy, v nichž aplikuje osvojené početní operace	Slovní úlohy	K. soc. a personální - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy K. k řešení problémů - užívá při řešení logické, matematické a empirické postupy

Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemné sčítání a odčítání	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY PRÁCE S DATY		
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Měření času, převod analogového a digitálního záznamu; slovní úlohy s časovými údaji	K. k učení - operuje s obecně užívanými znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
převádí jednotky délky	Převody jednotek délky	
eviduje situace s vyhledatelnými závislostmi z praktického života	; slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti	K. komunikativní - rozvíjí přesnost vyjadřování
pracuje se sčítací tabulkou a s tabulkou násobků, zapisuje údaje do tabulky a čte je, rozvíjí logické myšlení, odhalí posloupnost jevů	Matematické závislosti, periodická řada čísel, grafy a tabulky	K. k učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich systematizace je efektivně využívá K. digitální - využívá digitální zařízení při učení
GEOMETRIE V PROSTORU		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary	Charakteristiky rovinných útvarů, obvod a obsah ve čtvercové síti; typy trojúhelníků (rovnoramenný, rovnostranný)a čtyřúhelníků (lichoběžník, kosočtverec, kosodélník) Rýsování rovinných útvarů spojováním bodů	K. k řešení problémů - nachází shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti k objevování řešení
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich příklady	Vlastnosti těles (krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel) Vrchol, stěna tělesa a její tvar, hrana – počty na tělesech	K. k učení - samostatně pozoruje, porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje závěry
měří, odhaduje a porovnává délku úseček	Přesné měření a odhad délky	
pracuje s pojmem souměrnost, modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Souměrnost/nesouměrnost	

Vyučovací předmět Matematika		**4. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
při pamětném i písemném sčítání a násobení používá komutativnost a asociativnost	Komutativnost a asociativnost	K. k učení - aktivně vyhledává souvislosti
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000	Písemné početní operace	K. k učení - operuje s obecně užívanými znaky a symboly
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 1 000 000	Zaokrouhlování	K. k učení - aktivně vyhledává souvislosti - ověřuje prakticky správnost řešení
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Slovní úlohy řešené jednou matematickou operací	K. k řešení problému - rozvíjí logické myšlení - volí vhodné způsoby řešení
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života, vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny,	Celek, část, zlomek Polovina, čtvrtina, třetina Řešení úloh spojených se zlomky	K. komunikativní - volí přesné vyjadřování, používá symbolů v komunikaci
porovnává zlomky se stejným jmenovatelem	Čitatel, jmenovatel, zlomková čára	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
vyhledává, sbírá a třídí data	eviduje statistické jevy, četnost daného parametru (písmeno v textu)	K. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů

čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Tabulky a grafy	K. k učení - aktivně vyhledává souvislosti k. digitální - získává, vyhledává, spravuje data k tomu volí postupy, které odpovídají konkrétní situaci
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici)	Rýsování čtverce, obdélníku, trojúhelníku a kružnice	K. komunikativní - volí přesné vyjadřování, používá symbolů v komunikaci K. pracovní - používá účinně vhodné nástroje
graficky sčítá a odčítá úsečky	Grafické sčítání úseček	
měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Jednotky délky a jejich převody Sčítání úseček výpočtem	K. k řešení problému - odhaduje výsledek, volí vhodné způsoby řešení, využívá logické, matemat. a empirické postupy
sestrojí rovnoběžky a kolmice	Rovnoběžky a kolmice Vzájemná poloha přímek v rovině	K. k učení - experimentuje, kriticky porovnává, vyvozuje závěry
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Čtvercová síť, jednotky obsahu	K. komunikativní - volí přesné vyjadřování, používá symbolů v komunikaci
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osová souměrnost	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Problémové úlohy	K. k řešení problému - rozvíjí logické myšlení - využívá získané vědomosti k objevování různých variant řešení

Vyučovací předmět Matematika		**5. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Komutativnost a asociativnost v praxi	K. k učení - aktivně vyhledává souvislosti
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel přes 1 000 000	Písemné početní operace	K. k učení - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
zaokrouhluje přirozená čísla	Zaokrouhlování v celém oboru přirozených čísel	
provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel přes 1 000 000	Odhad a kontrola výsledků	K. k řešení problémů - využívá vlastního úsudku a zkušeností
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Problémové úlohy řešené více početními operacemi	K. k řešení problémů -kriticky myslí - volí vhodné způsoby řešení
vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	K. k řešení problémů - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	Čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa	
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí, vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života	Desetinné číslo v praktických situacích	K. k učení - uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky a vytváří si komplexnější pohled na matem. jevy

přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu, porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin	Desetinné číslo v matematických modelech Porovnávání desetinných čísel	
znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovnává celá čísla v rozmezí -100 až +100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Číselná osa Měření teploty, vyjádření dlužné částky Graf	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Tabulky a diagramy	k. digitální - získává, vyhledává, spravuje data k tomu volí postupy, které odpovídají konkrétní situaci k. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici)	Rýsování rovinných útvarů	K. pracovní- bezpečné a účelné používání pracovních pomůcek
užívá jednoduché konstrukce	Jednoduché konstrukční úlohy	k. k učení - operuje s obecně užívanými termíny a znaky k. pracovní - dodržuje vymezená pravidla
určí a porovná obsahy rovinného obrazce a užívá základní jednotky obsahu	Jednotky obsahu	k. komunikativní - rozumí různým typům záznamů k. k řešení problémů - ověřuje prakticky správnost řešení
rozpozná a znázorní osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru	Osová souměrnost	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		

řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Problémové úlohy	K. k řešení problému - rozvíjí logické myšlení - využívá získané vědomosti k objevování různých variant řešení

5.4 Informatika

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je vyučován ve 4. a 5. ročníku s jednohodinovou týdenní časovou dotací. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Informatika Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a souvisejících částí tematických okruhů jednotlivých průřezových témat.

Cílem vyučovacího předmětu Informatika v našem pojetí je rozvoj informatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií. Žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit objevují informatické aspekty světa kolem sebe. Nejprve si vytvářejí základní představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, zpracovávat a interpretovat, a postupně rozvíjejí svou schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika je úzce provázána s ostatními předměty a společně s nimi pokládá základy uživatelských dovedností a rozvoje digitálních kompetencí.

Pochopení základních principů fungování digitálních technologií spolu s praktickými zkušenostmi z jejich užívání vede žáky k porozumění zákonitostem digitálního světa a k osvojování dovedností a návyků, které jim pomáhají digitální technologie užívat bezpečně a efektivně a předcházet rizikovému chování.

Předmět je vyučován částečně v počítačové učebně, částečně v kmenové třídě a jiných vhodných prostorách. Součástí výuky jsou jak aktivity s počítačem či jiným elektronickým zařízením, tak i činnosti bez těchto přístrojů. Žáci postupně objevují strategie informatiky v běžném životě (logické posloupnosti, sbírání dat a práce s nimi, vymezení problému a postupy při jeho řešení, tvoření a ověřování hypotéz, algoritmizace činností…) a učí se vnímat vztahy mezi reálným a virtuálním světem, analogie a rozdíly.

5.4.2 Vzdělávací strategie předmětu

- brainstorming
- hry
- experimentální výuka
- diskuse
- praktické činnosti

- práce s textem
- samostatná práce, práce ve dvojici/skupině, skupinové učení
- problémové vyučování - na příkladech z běžného života

5.4.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Informatika jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- **Seberegulace a sebeorganizace** - cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času
- **Psychohygiena** - dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** - různé pohledy na věc, řešení problémů, dotahování

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** - poznávání lidí ve skupině, chyby při poznávání - virtuální identita
- **Komunikace** - specifika textové/virtuální komunikace, komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích, efektivní strategie komunikace

Morální rozvoj

- **Hodnoty, postoje, praktická etika** - ve virtuálním prostředí

Výchova demokratického občana

- **Občan, občanská společnost a stát** - občan jako odpovědný člen společnosti i na internetu
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; Ústava platí i na internetu, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Evropa a svět nás zajímá** - internet sbližuje a rozděluje národy - možnost komunikace, automaticke překladače, získávání informaci.

Multikulturní výchova

- **Kulturní diference** - spolupráce, sdílení a tolerance
- **Lidské vztahy** – sociální sítě
- **Multikulturalita** – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

Environmentální výchova

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – udržitelný rozvoj společnosti, jak může informatika pomoci - sdílení informací, programování a simulace ekosystému, výpočet ideální dopravy.. jaké zdroje jsou potřeba pro výrobu hardware, jejich recyklace, obnovitelnost; znečištění zářením, sběr a zpracování dat pro průzkumy
- **Vztah člověka k prostředí** – vliv rozvoje digitálních technologií na náš životní styl nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Mediální výchova

Receptivní činnosti

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Produktivní činnosti

- Tvorba mediálního sdělení - referát, videonahrávka, stream na učebně

5.4.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Informatika rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- Práce s informacemi, práce s počítačem, internetem

Kompetence k řešení problémů

- Vyhledávání a ověřování informací potřebných k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- Využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- Skupinová spolupráce v reálném životě i v digitálním prostředí

Kompetence občanské

- Globální informační síť jako nástroj prosazování a upevňování občanských svobod

Kompetence pracovní

- Využívání informační a komunikační techniky k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost
- Bezpečné a účinné používání informačních a komunikačních technologií

Kompetence digitální

- Využívání informační a komunikační techniky k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost

Informatika		**4. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout	**data, informace**: sběr (pozorování, dotazník, průzkum) a záznam jednoduchých dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku	K. k učení - vyhledává a třídí informace
vyslovuje odpovědi na základě dat	**data, informace**: hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	K. k řešení problémů - vyhodnocuje získané informace
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	**kódování a přenos dat**: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu jednoduché informace	K. komunikativní - rozumí různým typům záznamů a aktivně je používá

vyčte informace z daného modelu	**modelování**: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	K. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky; rozumí různým typům textů a záznamů
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	algoritmizace postupu bez využití počítače	K. k řešení problémů - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
rozpozná opakující se vzory, používá opakování	orientace v zápisu postupu, využití opakování pokynu	K. k řešení problémů - užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	**hardware a software**: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů a práce s nimi	K. pracovní - používá bezpečně vybavení, dodržuje vymezená pravidla při práci s počítačem K. digitální - ovládá a využívá běžně používaná digitální zařízení, vytváří a upravuje digitální obsah
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**bezpečnost**: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	K. digitální - bezpečnost osob, zařízení a dat

Informatika		5. ročník
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout	**data, informace**: sběr (pozorování, dotazník, průzkum) a záznam složitějších dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku	K. k učení - vyhledává a třídí informace
vyslovuje odpovědi na základě dat	**data, informace**: hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	K. k řešení problémů - využívá získané vědomosti k objevování různých variant řešení
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	**kódování a přenos dat**: různé způsoby záznamu, sdílení a přenosu informací; podrobnější znázorňování	K. k učení - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
vyčte informace z daného modelu	**modelování**: modely znázorňující komplexnější skutečnosti	K. k učení - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	**řešení problému krokováním**: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	K. k řešení problémů - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby a postupy řešení
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	**programování**: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	K. k řešení problémů - aplikuje osvědčené postupy

ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**kontrola řešení**: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	K. k řešení problémů - ověřuje správnosti řešení
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	**systémy**: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	K. k učení - efektivně využívá informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace
pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	**práce se strukturovanými daty**: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	K. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů a tvořivě je používá
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	**počítačové sítě** propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	K. k učení - využívá vhodné způsoby a metody ke svému učení (práce s internetem, sdílenými daty) K. digitální - bezpečnost osob, zařízení a dat K. občanské: je si vědom svých práv a povinností K. sociální - účinná spolupráce ve skupině

5.5 Prvouka

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován v 1. až 3. ročníku. Jeho hlavním cílem je pomoci žákům v uchopování okolní reality, světa přírody i lidí, v utváření jejich prvotního uceleného obrazu světa. Vytváří základ pro vyučovací předměty Vlastivěda a Přírodověda, které jsou vyučovány ve 4. a 5. ročníku. Jeho obsahem je naplňování vybraných očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pro 1. období a související části tematických okruhů průřezových témat. V rámci environmentální výchovy rozvíjíme u žáků vztah k místu, kde žijí, k přírodě i kulturnímu dědictví. Součástí tohoto předmětu je výuka dopravní výchovy. Žák získá elementární znalostí z této oblasti (rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času) a uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.

Prvouka v našem pojetí je vyučovacím předmětem, který logicky propojuje všechny ostatní vyučovací předměty 1. až 3. ročníku základní školy. Je vzdělávacím prostorem, ve kterém se přirozeně potkávají jejich obsahy, jež zde někdy působí jako nástroje (např. matematické operace nebo osvojené výtvarné techniky), jindy jako součást probíraného tématu (např. báje). V rámci tohoto předmětu jsou žáci seznamováni také se světem financí, což přispívá k rozvoji finanční gramotnosti. Tyto skutečnosti umožňují působit na žáky komplexně a rozvíjet významně jejich kompetenční výbavu.

Ve výuce vycházíme z toho, co žáci znají. Snažíme se vždy nejdříve aktivizovat jejich vědomosti tak, aby si žáci pomocí jednoduchých formulací skutečně uvědomili, že k tématu již něco vědí nebo o něm mají alespoň představu. Dáváme velký prostor prožitkovému učení, praktickému získávání zkušeností, vyjadřování vlastních názorů a argumentaci. Tento konstruktivistický postup je základní strategií realizace vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Prvouka. Pro výuku dopravní výchovy nám slouží dopravní hřiště u blízké Mateřské školy.

K výuce dále využíváme zázemí Naučné zahrady na pozemku školy, která žákům přibližuje přírodní a kulturní památky v lokalitě Šeberov-Hrnčíře a rozvíjí znalosti žáků.

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován v 1. až 3. ročníku vždy s týdenní časovou dotací 2 hodiny. Výuka je organizována ve kmenových třídách. Pro výuku je také využívaná venkovní učebna, pozemek školy a okolí školy. K plnění úkolů jsou žáci rozdělováni do skupin. Důležitou složkou je i samostatná práce žáků.

5.5.2 Vzdělávací strategie předmětu

- badatelská výuka
- model E-U-R, metody RWCT - čtenářské strategie, prolínání v oborovém čtení
- empirické pokusy a experimenty
- kooperativní výuka, práce ve skupinách
- využívání pozemku a okolí školy
- výukové programy Toulcova dvora a jiných ekocenter
- venkovní výuka inspirovaná projektem Učíme se venku

- výjezdy - škola v přírodě

5.5.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu prvouka jsou integrovány následující tematické **okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání -** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně
- **Psychohygiena -** budování pozitivního vztahu k sobě samému, sociálních dovedností, rozumové a konstruktivní zpracování problému, schopnost hledat pomoc při obtížích (vědět, kde ji najdu)

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí –** vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- **Komunikace** - cvičení pozorování a empatického a pozorného naslouchání
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti –** dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy s řešením mezilidských vztahů
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** - pomáhající a prosociální chování;

Výchova demokratického občana

Formy participace občanů na politickém životě – obec jako základní samosprávní jednotka

Multikulturní výchova

Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Environmentální výchova

Ekosystémy - poznávání základních přírodních společenstev - les, louka, okolí vod; okolí lidských sídel

Základní podmínky života - životní potřeby člověka, živočichů, rostlin

Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana; ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

5.5.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Prvouka rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Pozorování
- Vyhledávání a zaznamenávání informací
- Práce s chybou

Kompetence k řešení problémů

- Badatelská výuka
- Hledání zdrojů informací
- Upozorňování na problémové situace
- Podněcování k posuzování

- Předkládání způsobů zaznamenávání vlastního pokroku

Kompetence komunikativní

- Zpřesňování významu slov
- Vedení ke strukturovanému vyjadřování žáků

Kompetence sociální a personální

- Stanovování pravidel ve spolupráci se žáky
- Diskuse, dodržování jejích pravidel
- Kooperativní aktivity
- Projekty
- Hraní rolí, simulační hry

Kompetence občanské

- Praktické seznamování s národním kulturním a historickým dědictvím - exkurze
- Budování vztahu k okolí školy a bydliště skrze praktické činnosti ve prospěch obce
- Diskuse o možnostech obrany a vzepření se násilí
- Předkládání informací o způsobech chování během krizových a mimořádných událostí, modelové situace

Kompetence pracovní

- Vyžadování dodržování dohodnutých pravidel
- Aktivní ochrana životního prostředí
- Dodržování postupů, technik při pokusech
- Budování přehledu o různosti a významu povolání

Kompetence digitální

- používání digitálních technologií k vyhledávání informací
- pořizování záznamů z pozorování

Prvouka		**1. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Klíčové kompetence**
pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozorování změn v přírodě, roční období	K. k učení - samostatně pozoruje, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků K. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle
poznává podmínky pro pěstování rostlin a učí se je aplikovat v praxi	Vypěstuje rostlinu ze semínka, cibuloviny, pozoruje růst rostliny od počátku do sklizně	k.k učení - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry k. pracovní **-** používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
Pojmenuje některé rostliny běžně se vyskytující v místě bydliště	Přírodovědné vycházky a poznávání přírodnin nejen podle obrázků, ale především přímo v terénu, vyhledávání v jednoduchých atlasech, využití Naučné zahrady	k.k učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě
Pojmenuje některé živočichy běžně se vyskytující v okolní přírodě	Pozorování živočichů v průběhu roku, dětských encyklopedií	k.k učení - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává vyhledává a třídí informace
provede jednoduchý pokus podle návodu	Uskutečnění několika pokusů se záznamem s vodou, vzduchem a potravinami	k. pracovní -používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, postup k.k učení -samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
orientuje se v budově školy seznamuje se se školními pravidly a vnímá jejich důležitost chápe organizaci školního dne	Škola a její organizace. Nácvik pohybu po škole, přípravy na hodinu, jednání s dospělými a žáky školy.	K. sociální a personální - podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu Kom. občanská - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rodina, mezigenerační vztahy, funkce rodiny	K. sociální a personální - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
Uvědomuje si důvody a důležitost rodinných oslav a významných dnů.	Významné dny v rodině. Oslavy.	K. sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	Spolužáci, vztahy ve třídě	
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Historie, současnost a budoucnost – moje, mé rodiny	
pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase, zná rozvržení svých denních činností	určování času v hodinách, denní režim, kalendář, roční období, měsíce, dny v týdnu, významné svátky, dny, události	K. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů K. občanská - respektuje a ocení naše tradice
pojmenuje některé kulturní či historické památky spjaté s místem, v němž žije	Památky v našem okolí, tradice, význam památek jako společného dědictví obce, společnosti	K. občanská - poznává, respektuje a ocení naše kulturní a historické dědictví
poznává různé lidské činnosti a zvyky	povolání a obory lidské činnosti	
uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity	Denní režim, pitný režim, správná výživa, vhodná skladba stravy a její význam pro zdraví člověka, hygienické návyky	k. soc a pers. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém K. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle; naslouchá ostatním a vhodně reaguje
pojmenuje hlavní části lidského těla	stavba těla	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace	k. soc a pers. - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

		K. občanská **-** poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	Zásady bezpečné komunikace – přímé i telefonické, možnosti pomoci	k. soc a pers. - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá k.komunikativní - využívá kom. prostředky pro kvalitní komunikaci s okolním světem Komp. k řešení problémů - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, volí vhodné způsoby řešení
uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu nejen při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa	Pravidla silničního provozu – chodec a cestující; nácvik užití pravidel v reálných a modelových situacích	K. občanská - chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka Komp. k řešení problémů - vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, volí vhodné způsoby řešení
rozezná nebezpečí různého charakteru, určí a využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	Plán školy, okolí školy, silniční pravidla. Pravidla bezpečného chování.	k.k řešení problémů - rozezná problémovou situaci, navrhne vhodné řešení a zkoumá jeho účinnost k. pracovní - dodržuje vymezená pravidla
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Druhy mimořádných událostí, zásady chování při mimořádných událostech, osoby zajišťující bezpečnost při mimořádných událostech	k.k řešení problémů - vnímá problémovou situaci a naplánuje její řešení, volí vhodné způsoby řešení, činí uvážlivá rozhodnutí, ověřuje správnost řešení problému

Prvouka		2. ročník
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Průřezové téma**
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Plány a modely okolí školy, orientace v místě bydliště, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	K.komunikativní - rozumí různým typům obr. materiálů K. k řešení problémů - vnímá a upozorní na problémové situace
uplatňuje elementární poznatky o sobě	Možnosti sebepoznání a seberozvoje	Kom.soc. a pers. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role jednotlivých příslušníků	Rodina užší a širší, různé modely rodin, rozdíly mezi nimi	K. občanské - respektuje názory druhých, váží si jejich hodnot
projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Vlastnosti lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení konfliktů	K. soc. a pers. - na základě úcty a ohleduplnosti přispívá k upevňování dobrých vztahů
pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	orientace v různých oborech lidské činnosti, jejich vzájemná provázanost	k.komunikativní - vyjadřování, naslouchání k. k učení - uvádí věci do souvislostí
pozná české mince a bankovky	České mince, bankovky, základní hodnota peněz	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	Základní časové jednotky, denní režim, cestování, čas ve škole, domácí příprava a volný čas, kalendář	K. komunikativní - vyjadřuje se v logickém sledu, rozumí různým typům obr. materiálů
uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Rozdílnost způsobu života daná časem (historií), místem, kulturou	K. komunikativní - vyjadřuje se v logickém sledu K. občanská - chrání naše tradice, zvyky
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Znaky rostlinného a živočišného těla, rostliny, živočichové, houby – společné a rozdílné znaky	K. k učení -samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozorování a záznam změn v přírodě, roční období, kalendář, rovnováha v přírodě, vliv člověka na přírodní prostředí	K. k učení - samostatně pozoruje, porovnává, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků K. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu,

		vyjadřuje se výstižně, souvisle
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek	Založení jednoduchého pokusu, sledování zadaných vlastností, změny látek vlastnosti a formy vody, koloběh vody v přírodě	K. soc. a pers. - účinně spolupracuje ve skupině K. pracovní -používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, postup K. k učení -samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Zdravý životní styl, fyzická a psychická pohoda,návykové látky a jejich vliv na zdraví člověka	K. soc. a pers. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Vyvození pravidel bezpečnosti ve městě, v přírodě, na horách, u vody	K. k řešení problémů - rozpoznává problemové situace, přemýšlí o příčinách a navrhuje řešení
uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cíleně je používá	Dopravní výchova – ochranné prvky chodce	
zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit	Okolí školy, domácnost, zásady bezpečnosti v domácnosti a venku. Bezpečné chování jako prevence úrazu. Riziková místa a situace.	k.k řeš.prob.- rozezná problémovou situaci, navrhne vhodné řešení a zkoumá jeho účinnost k. pracovní - dodržuje vymezená pravidla

Prvouka		3. ročník
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Klíčové kompetence**
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR	postavení městské části v rámci Prahy	K. k učení - uvádí věci do souvislostí
pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Význačné body obce, přírodní, kulturní a historické prvky, začlenění do krajiny, společenský a hospodářský život v místě bydliště	k. k učení - samostatně pozoruje, získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Člověk jako unikátní jedinec, bohatost lidských typů, možnosti vzájemného obohacování, ohleduplnost, etické zásady	k. soc. a pers. - na základě ohleduplnosti a úcty přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
odvodí význam o potřebu různých povolání a pracovních činností	práce jako způsob zajištění životních potřeb	k. pracovní - využívá získané znalosti v zájmu své přípravy na budoucnost
používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu; porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi	Hospodaření, rozhodování o využití finančních prostředků, koupě - odhady cen	
rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby chování mezi blízkými lidmi i ve společnosti	Principy demokracie, základní lidská práva, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva	k. občanské - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností
na příkladech porovnává minulost a současnost	dějiny jako časový sled událostí, konkrétní historické události	k. k učení - uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky do širších celků a vytváří si komplexnější pohled na spol. a kult. jevy
uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Zkoumání výskytu organismů ve vybrané lokalitě, vyhledávání v atlasech a jiných médiích podle nápadných znaků	k.k učení - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává k. digitální - ovládá digitální zařízení a aplikace, využívá je při svém učení

pozoruje propojenost organismů v dané lokalitě	společenstvo lesa, louky, okolí vod	K. k učení - vyhledává a třídí informace, užívá je v procesu učení k. občanské - chápe základní ekologické souvislosti
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti	Jednoduché pokusy, jejich opakovatelnost a význam vlastnosti, složení, proudění vzduchu, jeho význam pro život	K. k učení - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává K. pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, postup
změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Veličiny, jednotky, měřidla	K. pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, postup
v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Linky krizové pomoci, komunikace v modelových situacích (telefonát na krizovou linku).	K. k řešení problémů - vyhledá informace vhodné k řešení problému a vytrvale hledá jeho řešení; samostatně řeší problémy
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty a cíleně je používá	Pravidla bezpečnosti silničního provozu pro cyklisty Dopravní výchova - ochranné prvky cyklisty	K. občanské - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, pomůcky)	Bezpečnostní zásady v domácnosti. Zásady bezpečného chování při sportovní aktivitě.	K. občanské - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
reaguje adekvátně na pokyny dospělých v mimořádných situacích	modelové situace ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) , diskuze o účinných způsobech ochrany	K. občanské - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace K. digitální - chová se obezřetně při používání digitálních zařízení, předchází ohrožujícím situacím

5.6 Přírodověda

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Navazuje na vyučovací předmět prvouka, který je vyučován v 1. až 3. ročníku. Jeho obsahem je komplexní rozvoj žáka a naplňování vybraných očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pro 2. období a související části tematických okruhů průřezových témat. Výuka je hodně zaměřena činnostně a badatelsky, často je realizována v reálném přírodním prostředí. Součástí tohoto předmětu je prohloubení kompetencí z dopravní výchovy. Žák již získal elementární znalosti a dovednosti z této oblasti v rámci předmětu prvouka (vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista). Pro výuku dopravní výchovy nám slouží dopravní hřiště u blízké mateřské školy s využitím výukových programů Policie ČR a příležitostné třídní cyklovýlety.

Z organizačních důvodů je vyučovací předmět definován jako samostatný vyučovací předmět. Z hlediska vzdělávacího však vytváří nedílný celek s obsahem vyučovacího předmětu vlastivěda (ten je tvořen zbývajícími očekávanými výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět RVP ZV pro 2. období). Učitel může vytvářet integrované bloky s tímto i s jinými vyučovacími předměty.

Jednotlivé očekávané výstupy realizujeme zejména z pozice environmentální a ekologické výchovy, dopravní výchovy a rozvoje zdravého životního stylu a chápání zdraví jako důležité hodnoty v životě člověka. Důraz je kladen také na poskytování první pomoci, bezpečné chování a vzájemnou pomoc při řešení různých životních situací.

Pro výuku hojně využíváme okolí školy – blízkost rybníků a chráněného území Hrnčířské louky. Při realizaci terénních úkolů jsou žáci rozdělováni do pracovních skupin. Při naplňování cílů vyučovacího předmětu upřednostňujeme, tam, kde je to jen trochu možné, metody, při nichž žáci aktivně pracují s přírodním materiálem. K výuce dále využíváme zázemí Naučné zahrady na pozemku školy, která žákům přibližuje přírodní a kulturní památky v lokalitě Šeberov-Hrnčíře a rozvíjí znalosti žáků. Pro výuku jsou také vytvořeny zvýšené záhony.

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4. i v 5. ročníku s týdenní časovou dotací 2 hodiny.

5.6.2 Vzdělávací strategie předmětu

- badatelská výuka - hypotéza, ověření
- model E-U-R
- metody RWCT - čtenářské strategie, prolínání v oborovém čtení
- empirické pokusy
- kooperativní výuka, práce ve skupinách
- diskuzní kruhy
- využívání pozemku a okolí školy

- výukové programy Toulcova dvora a jiných ekocenter
- výuka celý den venku (některé třídy) inspirovaná projektem Učíme se venku
- výjezdy - škola v přírodě

5.6.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Přírodověda jsou integrovány následující tematické **okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy, respektování, empatie

Morální rozvoj

- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Environmentální výchova

Ekosystémy – ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky,

les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo-město-vesnice

Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, biodiverzita (zkoumání stavu základních podmínek života v okolí školy)

Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana); náš životní styl (spotřeba věcí, energií)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody; odpady a hospodaření s nimi; dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí (Den Země, Den stromů, …)

5.6.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Přírodověda rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Pozorování
- Experiment
- Práce s chybou
- Projekt
- Vyhledávání a ověřování informací
- Skládankové učení

Kompetence k řešení problémů

- Problémové vyučování
- Kooperativní metody
- Kritické myšlení
- Variantní řešení

Kompetence komunikativní

Práce s informacemi

- Vybavování žáků základy odborného jazyka

Kompetence sociální a personální

- Pověřování žáků různými rolemi v pracovních skupinách
- Diskuse v malých skupinách i v rámci celé třídy

Vedení k ocenění druhého

- Individualizace úkolů – vytváření pozitivní představy o sobě samém

Kompetence občanské

Vytváření základu pro zodpovědné chování v krizových situacích

Rozvoj schopnosti a dovednosti poskytnout pomoc

Vytváření základních ekologických a environmentálních souvislostí ve vědomí žáků

Kompetence pracovní

Vedení k účinnému a bezpečnému používání nástrojů a materiálů

Kladení požadavků na důslednost a preciznost při plnění přiměřeně náročných úkolů

Názorné ukázky nutnosti ochrany životního prostředí a ochrany zdraví

Kompetence digitální

- Vytváření a rozvoj dovednosti využívat efektivně informační a komunikační technologie v praktických úkolech

Vyučovací předmět Přírodověda - inovace		**4. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Třídění živých organismů - rostliny, houby, živočichové, znaky života, stavba těla	k. k učení - vyhledává a třídí informace, operuje s obecně užívanými termíny, samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Ekosystémy v různých ročních obdobích – les, park, potok a řeka, pole, louka, rybník, okolí lidských obydlí	k. k učení - vyhledává a třídí informace, samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává
podílí se na realizaci ekologicky zaměřeného projektu	Ekologicky zaměřený projekt	k. digitální - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci k. pracovní - využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

na jednotlivých příkladech objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody	Živé a neživé přírodniny, podmínky pro život, rovnováha v přírodě	k. k učení - vyhledá-vá a třídí informace, samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	k. k řešení problémů - vnímá problémové situace, přemýšlí o příčinách a hledá způsob řešení
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu, dokáže klást otázky a formulovat hypotézy	Principy vědeckého zkoumání, fáze pokusu, ověření v praxi	k. k učení - samostatně pozoruje a experimentuje k. k řešení problémů - ověřuje prakticky správnost řešení problému k. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Dopravní výchova - bezpečné chování	k. k řešení problémů - vnímá nejrůznější problémové situace i mimo školu
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Plánování režimu dne, odpovědnost za své povinnosti	k. k učení - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Cvičná evakuace, integrovaný záchranný systém, varovný signál, zkouška sirén, příčiny a prevence požáry.	k. občanské - rozho-duje se zodpovědně podle dané situace k. soc. a pers. - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy	Situace ohrožující lidský život.	k. občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Vyučovací předmět **Přírodověda - inovace**		**5. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru, souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vesmír a Země, Sluneční soustava, planety, hvězdy, pohyby Země, časová pásma, gravitace; podnebí, podnebné pásy	k. k učení - třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Neživá příroda, nerosty, horniny, nerostné suroviny, obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje, poškození přírody vlivem člověka	k. k učení - vyhledává a třídí informace, operuje s obecně užívanými termíny, samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává
Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo - části, orgány; zdravý způsob života, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, pitný režim	k. soc. a personální - vytváří si pozitivní představu o sobě samém
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Rozmnožovací soustava, vývoj jedince	k. k učení - vyhledává a třídí informace, operuje s obecně užívanými termíny k. soc. a personální - vytváří si pozitivní představu o sobě samém
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Mezilidské vztahy – modelové situace, prevence nedorozumění, partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy	k. soc. a personální - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém k. komunikativní - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných pro soužití a spolupráci
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, ekologické katastrofy	k. občanské - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

podílí se na realizaci ekologicky zaměřeného projektu	Ekologicky zaměřený projekt	k. digitální - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci k. pracovní - využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Jednoduché fyzikální pokusy	k. k učení - samostatně pozoruje a experimentuje k. k řešení problémů - ověřuje prakticky správnost řešení problému
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Plánování režimu dne, odpovědnost za své povinnosti	k. k učení - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Chování při mimořádných událostech, rizikové situace a chování, předcházení konfliktům	k. občanské - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Cvičná evakuace Nácvik komunikace s pracovníkem krizové linky	k. občanské - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace k. komunikativní - vyjadřuje se výstižně k. soc. a personální - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Dopravní výchova - bezpečné chování	k. k řešení problémů - vnímá nejrůznější problémové situace i mimo školu K. občanské - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, modelové situace odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	K. digitální - předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Základy první pomoci, prevence nemocí a úrazů, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS).	k. občanské - poskytne dle svých možností účinnou pomoc

5.7 Vlastivěda

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Navazuje na vyučovací předmět prvouka, který je vyučován v 1. až 3. ročníku. Jeho obsahem je komplexní rozvoj osobnosti žáka a naplňování vybraných očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pro 2. období 1. stupně a související části tematických okruhů průřezových témat.

Z organizačních důvodů je vyučovací předmět definován jako samostatný vyučovací předmět. Z hlediska vzdělávacího však vytváří nedílný celek s obsahem vyučovacího předmětu přírodověda (ten je tvořen zbývajícími očekávanými výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět RVP ZV pro 2. období).

Hlavním posláním Vlastivědy je v našem pojetí budování a rozvíjení schopnosti vnímat souvislosti, klást si otázky o světě a lidské společnosti a hledat na ně odpovědi, porozumět soudobému způsobu života a jeho problémům, vnímat vliv minulosti na současnost a uvědomovat si vliv současného jednání na budoucnost. Vlastivědu chápeme také jako formální rámec přípravy našich žáků pro další vzdělávání ve společenskovědní oblasti na druhém stupni základní školy (vzdělávací obor Dějepis, socioekonomická sféra vzdělávacího oboru Zeměpis a vzdělávací obor Výchova k občanství). Naším cílem je vybavit naše žáky takovým vědomostním a znalostním základem, takovými dovednostmi a v neposlední řadě takovými postoji, aby byli motivováni k dalšímu vzdělávání v oblasti společenských věd.

K výuce dále využíváme zázemí Naučné zahrady na pozemku školy, která žákům přibližuje přírodní a kulturní památky v lokalitě Šeberov-Hrnčíře a rozvíjí znalosti žáků.

Ve výuce se snažíme vycházet z prostředí a faktů, které již žáci dobře znají. V rámci vlastivědy jsou zařazeny odlišnosti zemí ve světě financí, což přispívá k rozvoji finanční gramotnosti.

Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. i v 5. ročníku s týdenní časovou dotací 2 hodiny.

5.7.2 Vzdělávací strategie předmětu

- problémové učení
- model E-U-R
- metody RWCT - čtenářské strategie, prolínání v oborovém čtení
- kooperativní výuka, práce ve skupinách
- diskuzní kruhy
- výukové programy muzeí
- výuka celý den venku (některé třídy) inspirovaná projektem Učíme se venku
- výjezdy - škola v přírodě

5.7.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Vlastivěda jsou integrovány následující tematické **okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

Poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; příklady v jednání lidí na pozadí historických událostí a poučení se z nich

Mezilidské vztahy - motivace ke hledání vazeb k jiným lidem v různých životních situacích

Komunikace - nacházení způsobů komunikace ve vývoji člověka a techniky

Morální rozvoj

Hodnoty, postoje, praktická etika - hledání hranice při rozhodování v různých systémech lidské společnosti, vývoj a změny společenských pravidel

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a stát – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích; rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě

Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa

Multikulturní výchova

Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

Etnický původ - základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české společnosti; různé způsoby života

5.7.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Pozorování
- Vyhledávání a porovnávání informací
- Práce s chybou
- Hledání souvislostí
- Odhadování důsledků

Kompetence k řešení problémů

- Předkládání problémů
- Zadávání samostatných komplexních úkolů
- Projekt
- Variantní řešení
- Hledání paralel

Kompetence komunikativní

- Práce s různými typy textů
- Diskuze a argumentace
- Práce s mapou
- Práce s časovou osou
- Vybavování žáků základy odborného jazyka

Kompetence sociální a personální

- Ocenění zkušenosti jiných
- Diskuse v malých skupinách i v rámci celé třídy
- Práce s chybou vlastní i druhých
- Individualizace úkolů – vytváření pozitivní představy o sobě samém

- Rozvoj dovednosti hodnotit svůj podíl na úspěchu i neúspěchu dvojice, skupiny

Kompetence občanské

- Vysvětlení postojů jiných lidí
- Hledání motivů druhých
- Seznamování se se základy společenských norem
- Seznamování se základními principy demokratického státu, právy a povinnostmi
- Diskuse o důvodech potřeby ochrany historického dědictví

Kompetence pracovní

- Práce v měnících se podmínkách (v různém prostředí) a hledání nástrojů adaptace na ně
- Rozbor úkolu směřující k nalezení osvojených znalostí a zkušeností využitelných při jeho řešení

Kompetence digitální

- vyhledávání v internetových zdrojích informací
- využívání digitálních technologií při zpracování výukových materiálů

Vyučovací předmět Vlastivěda		**4. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místní krajina a region	k. občanské - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Světové strany, orientace a pohyb ve volné přírodě, kompas, buzola	k. k učení - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly K. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů

rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Práce s mapou, základní typy map, náčrty, plány; čtení mapy	k. k učení - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly k. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů
vyhledá typické regionální zvláštnosti osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Místní zvláštnosti	k. občanské - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Naše vlast, Evropa, svět z perspektivy osobní zkušenosti	k. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky; naslouchá promluvám druhých
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Orgány státní moci a státní symboly, armáda ČR, státní správa a samospráva	k. občanské - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony
na základě vlastních zkušeností se podílí na řešení problémových situací vzniklých v třídním kolektivu, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, obci	Třídní samospráva, pravidla třídy, pravidla slušného chování	k. soc. a personální - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu k. občanské - respektuje přesvědčení druhých k. k řešení problémů - samostatně řeší problémy
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	Práva dětí, lidská práva, protiprávní jednání, korupce	k. občanské - uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí k. k řešení problémů - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí
používá peníze v běžných situacích, uvede příklad využití platební karty	Vývoj platidel na území našeho státu, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení	k. pracovní - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Časový sled historických událostí, pravěk, středověk na území našeho státu	k. k učení - vyhledává a třídí informace, uvádí věci do souvislostí

využívá sbírek muzeí a galerií, knihoven jako informačního zdroje pro pochopení minulosti	Zdroje informací o naší historii	k. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů k. digitální - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, při sdílení informací jedná eticky
vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	Kronika školy a místní zpravodaj; putování po pražských památkách	k. občanské - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách	Pravěk, středověk	k. k učení - vyhledává a třídí informace, uvádí věci do souvislostí

Vyučovací předmět **Vlastivěda**		**5. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy	Náčrty, plány a základní typy map, čtení mapy v rámci polokoulí, Evropa jako světadíl, vymezení polohy ČR v rámci Evropy	k. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů k. k učení - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích	Naše vlast, Evropa, svět z perspektivy osobní zkušenosti	k. komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky; naslouchá promluvám druhých
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	Formy vlastnictví, používání peněz	k. pracovní - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru

na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Banka jako správce peněz, úspory, půjčky	k. pracovní - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru k. k řešení problémů - vyhledává informace vhodné k řešení problému
využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;	Zdroje historických informací	k. komunikativní - rozumí různým typům textů a záznamů k. digitální - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, při sdílení informací jedná eticky
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce našich předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Novodobé dějiny našeho státu	k. občanské - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví k. sociální a personální - oceňuje zkušenosti druhých a čerpá poučení z toho co si druzí lidé myslí, říkají, dělají
uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji	Státní svátky a významné dny v České republice	k. občanské - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví k. učení - vyhledává a třídí informace

5.8 Výtvarná výchova

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a související části tematických okruhů jednotlivých průřezových témat.

V našem pojetí je vyučovací předmět Výtvarná výchova prostorem, ve kterém se žáci seznamují s výrazovými prostředky a komunikačními obsahy, učí se poznávat obrazně vizuální vyjádření na poli umění, ale také ve svém okolí. Snažíme se u žáků rozvíjet citlivé vnímání estetických aspektů prostředí, ve kterém žijí, a vést je tak k tomu, aby se sami snažili obohatit svůj život o estetický rozměr.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Když je to účelné, je výuka přenesena do venkovních učeben nebo jiné vhodné přilehlé lokality v okolí školy. Při realizaci vlastních

prací tvoří žáci většinou individuálně, někdy ve dvojicích nebo ve skupinách (např. plnění úkolů v rámci návštěvy výstavy), nebo v rámci celé třídy (např. diskuse související s obsahem vyučovacího předmětu).

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován v 1. až 3. ročníku s týdenní časovou dotací 1 hodina, ve 4. a 5. ročníku s týdenní časovou dotací 2 hodiny.

5.8.2 Vzdělávací strategie předmětu

- praktické činnosti
- diskuse
- experimentální výuka
- samostatná práce a kooperativní výuka
- problémové vyučování
- manipulace a modelování
- konstruktivistické vyvozování poznatků žáky
- kooperativní aktivity - práce ve skupině, skupinové učení
- tvorba projektů a jejich prezentace
- práce s informačnímu zdroji – pravidla, encyklopedie, slovníky, odborná literatura, internet
- dramatická výchova
- exkurze
- využití ICT, interaktivní tabule, projektor, pořizování videa, fotodokumentace
- práce s textovým materiálem, příběh, komix, autorská kniha

5.8.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou integrovány následující tematické **okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání –** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- **Kreativita –** cvičení pro rozvoj kreativity

- **Seberegulace a sebeorganizace –** cvičení sebekontroly

Sociální rozvoj

- **Mezilidské vztahy –** péče o dobré vztahy, respektování, empatie
- **Komunikace –** symbol, řeč barev a tvarů, řeč gest a nástrojů, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, sdělování prostřednictvím díla statického i v akci
- **Kooperace a kompetice –** rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace při skupinových dílech)

Morální rozvoj

- **Hodnoty, postoje, praktická etika -** pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)

Multikulturní výchova

Multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí - vnímání okolí a skrze výtvarné vyjádření prohlubování vztahu k němu

Mediální výchova

Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výtvarných výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení, zobrazení jako prostředek sdělení informace

5.8.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Tvůrčí využívání osvojených dovedností
- Učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- Poznávání umění a kultury jako způsob poznávání světa
- Rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik

- Vnímání výtvarných děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- Hledání vhodných způsobů realizace a prezentace zadaných úkolů
- Variace na zadané téma
- Kritické myšlení
- Vytváření možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- Kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i ve vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- Umění a kultura jako způsob komunikace a vlastního vyjádření
- Rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- Rozbor pohledu druhého člověka, rozvoj empatie
- Dialog o obraze před obrazem, hodnocení díla

Kompetence sociální a personální

- Puzzle – vytváření části společného díla
- Vytváření dostatečného prostoru pro osobité estetické projevy žáků
- Skupinová spolupráce, společný dialog nad tvorbou a tvorba pravidel práce skupiny.
- Práce vedoucí k sebeuspokojení z činnosti i díla samotného.

Kompetence občanské

- Osobní prožitek uměleckého díla jako cesta k ocenění a ochraně kulturního dědictví, projev osobního postoje k uměleckým dílům, rozvíjení smyslu pro kulturní dědictví
- Seznamování se s významnými uměleckými díly a jejich autory
- Návštěvy kulturních akcí
- Pochopení základních souvislostí enviromentálních problémů a vztahů ve výtvarném vyjádření a zájmu.

Kompetence pracovní

- Osvojování si výtvarných technik
- Správné používání tradičních i netradičních výtvarných nástrojů
- Vyžadování důslednosti a čistoty provedení
- Porovnávání obtížnosti a efektu práce při použití různých technik a pomůcek

- Bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel a plnění povinnosti a závazků.
- Využití znalosti a zkušenosti k realizaci záměru.

Kompetence digitální

- Používání digitálních zařízení při učení, aplikace pro konkrétní činnost.
- Vyhledávání informací a digitálního obsahu
- Využití digitálních technologie pro usnadnění práce
- Použití digitálního zařízení pro záznam procesu práce i jako konečné dílo.

Výtvarná výchova		**1. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
porovnává a třídí prvky obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, zážitků, vjemů a představ	Tvary, barvy, objekty ve výtvarném projevu žáka	Kompetence k učení – učí se prostřednictvím vlastní tvorby
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání tvary, barvy a objekty	Hry s barvou, tvary a objekty	k.komunikativní - vyjádří své myšlenky
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí a objektů různými smysly	Pozorování a vyjádření osobního prožitku	k. k řešení problémů - hledá vhodné způsoby realizace
pro vizuálně obrazné vyjádření osobního prožitku volí vhodné prostředky	Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	k. k řešení problémů - hledá vhodné způsoby realizace
vyhledá a pojmenuje podle svých schopností různá výtvarná vyjádření	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	

zapojuje do komunikace umělecká vyjádření, která samostatně vytvořil	Ilustrace, volná malba i kresba, modelování	

Výtvarná výchova		**2. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty	Linie, tvary, objemy, barvy, objekty ve výtvarném projevu (žákovské práce i výtvarná díla známých výtvarných umělců)	K. k učení - operuje s obecně užívanými znaky a symboly k. občanská - respektuje a ocení kulturní dědictví
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky	Uspořádání objektů, linií, tvarů, objektů a barev do celků na základě jejich výraznosti a velikosti	K. k řešení problémů – hledá vhodné způsoby realizace a prezentace zadaných úkolů
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly	Pozorování a vyjádření osobního prožitku	K. soc. a personální - přispívá k diskuzi ve skupině i k debatě celé třídy, oceňuje vyjádření druhých
pro vizuálně obrazné vyjádření osobního prožitku volí vhodné prostředky	Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	K. k řešení problémů - promyslí a naplánuje způsob řešení, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
interpretuje podle svých schopností různá výtvarná vyjádření	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	K. digitální - používá digitální zařízení při učení, aplikace pro konkrétní činnost
na základě vlastních zkušeností zapojuje do komunikace umělecká vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Ilustrace,modelování, volná kresba a malba	K. k řešení problému - využívá znalosti a zkušenosti k realizaci záměru

Výtvarná výchova		**3. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
realizuje výtvarnou práci ze zadaných prvků (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)	Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování (kresba, malba, prostorová tvorba)	K. k učení - učí se prostřednictvím vlastní tvorby
v tvorbě využívá různé kombinace uspořádání linií, tvarů, objemů, barev, objekty a další prvky a jejich kombinace	Manipulace s objekty, pohyb a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	K. pracovní - správně používá tradiční i netradiční výtvarné nástroje
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Vizuálně obrazná vyjádření podnětů vnímaných různými smysly	K. soc. a personální - práce vedoucí k sebeuspokojení z činnosti i díla samotného
pro vyjádření osobního prožitku volí vhodné prostředky	Vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	K. komunikativní - vyjadřuje se výstižně, rozumí různým typům obrazových materiálů, gest a zvuků
porovnává odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření se svojí dosavadní zkušeností	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	K. k řešení problémů - nachází shodné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti	Koláž, ilustrace, plastika, volná kresba a malba	K. pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky

Výtvarná výchova		**4. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury	K. pracovní - využívá znalosti a zkušenosti k realizaci záměru
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Výtvarné výrazové prostředky, jejich technické provedení Uspořádání výtvarných prvků do celku na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření Modelování instalace	K. k řešení problémů - hledá vhodné způsoby realizace a prezentace zadaných úkolů
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly a uplatňuje je v plošné tvorbě	Akční malba a kresba	K. komunikativní - rozumí různým typům obrazových materiálů, gest a zvuků
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci obrazného vyjádření	Netradiční kombinace výtvarných technik	
porovnává různé interpretace obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Práce s výtvarným námětem (různé přístupy ke zpracování jednoho tématu)	K. soc. a personální -oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska
nalézá vizuálně obrazná zobrazení ve svém okolí a výtvarně je zpracovává na základě individuálních možností	Výtvarné aspekty jevů a objektů v našem okolí	

Výtvarná výchova		**5. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
při vlastních tvůrčích činnostech porovnává na základě vztahů prvky obrazného vyjádření	Jednoduché vztahy výtvarných prvků (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	K. k řešení problémů - hledání vhodných způsobů realizace zadaných úkolů
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Uspořádání výtvarných prvků do celku na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření Skulpturální tvorba	K. komunikativní - rozumí a vyjadřuje se prostřednictvím různých typů záznamů
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	K. digitální - využívá digitální technologie pro usnadnění práce
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Modelování, instalace, pohyb, umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, netradiční kombinace výtvarných technik	K. pracovní - správně používá tradičních i netradičních výtvarných nástrojů
nalézá vhodné prostředky výtvarné tvorby zobrazující vztah zrakových a dalších vjemů, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Výtvarné vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových i chuťových	K. soc. a personální - vytváří si pozitivní představu o sobě samém
pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Současné výtvarné umění, nové vyjadřovací prostředky (včetně elektronických)	K. komunikativní - rozumí různým typům obrazových materiálů, gest a zvuků
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Práce s výtvarným námětem (různé přístupy ke zpracování jednoho tématu)	K. soc. a personální -oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska
zapojuje do komunikace obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	K. komunikativní - rozumí různým typům záznamů a výtvarných vyjádření, přemýšlí o nich a tvořivě je využívá

5.9 Hudební výchova

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován ve všech ročnících. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Hudební výchova Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a související části tematických okruhů průřezových témat.

V našem pojetí je vyučovací předmět Hudební výchova prostorem, ve kterém jsou žáci vedeni k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti se ve vyučovacím předmětu propojují tak, aby umožnily žákům vnímat kvalitu hudby jako celek. Vedle toho je zdůrazněna hudebnost jako významná součást české kulturní tradice. Dále se žákům snažíme hudbu předkládat také jako možný nástroj komunikace mezi národy.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v ateliéru s vybavením. Může být realizována i při výuce venku. Snažíme se využívat hudební workshopy a výchovné koncerty České filharmonie a jiných organizací.

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován v 1. až 5. ročníku s jednohodinovou týdenní časovou dotací.

5.9.2 Vzdělávací strategie předmětu

- pěvecké činnosti - držení těla, dýchání, tvorba tónu, rozezpívání
- poslechové činnosti
- rytmické a rytmicko-pohybové činnosti - hra na tělo, taneční kroky
- instrumentální činnosti - Orffovy nástroje
- tvořivé činnosti - improvizace
- koncerty, hudební workshopy

5.9.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou integrovány následující tematické **okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Kreativita** – samostatné objevování možností hudebního vyjádření

Multikulturní výchova

Multikulturalita – význam hudby jako možného nástroje dorozumění

Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení, hudební kultura národnostních menšin, se kterými žáci přicházejí do styku

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – role hudebního motivu v reklamě

5.9.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Tvůrčí využívání osvojených dovedností
- Učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- Poznávání umění a kultury jako způsob poznávání světa
- Rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých hudebních technik
- Hudební kultura jako součást historického kontextu

Kompetence k řešení problémů

- Hledání vhodných způsobů realizace a prezentace zadaných úkolů
- Variace na zadané téma
- Vytváření možnosti volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků
- Kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i ve vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- Umění a kultura jako způsob komunikace a vlastního vyjádření
- Rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- Rozbor pohledu druhého člověka, rozvoj empatie

Kompetence sociální a personální

- Puzzle – vytváření části společného díla
- Sborový zpěv a doprovodná hra jako společné dílo

Kompetence občanské

- Osobní prožitek uměleckého díla jako cesta k ocenění a ochraně kulturního dědictví
- Seznamování se s významnými uměleckými díly a jejich autory
- Návštěvy kulturních akcí

Kompetence pracovní

- Údržba a ladění jednoduchých (i Orffových) nástrojů
- Porovnávání obtížnosti a efektu práce při použití různých technik a nástrojů

Kompetence digitální

- Využívání digitálních technologií k vyhledávání informací a děl k poslechu
- Psaní textu v textovém editoru (referát, prezentace apod.)

Hudební výchova		**1. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
zpívá v jednohlase	Správné dýchání a správná výslovnost, lidové a dětské písně	K. k učení - rozvíjí svou tvořivost a využívá naučené dovednosti
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Hra na tělo	K. k učení - učí se prostřednictvím vlastní tvorby
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Orffovy nástroje	K. pracovní - používá a udržuje jednoduché nástroje
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo	Pohybový doprovod znějící hudby	K. k řešení problémů - hledá vhodné způsoby realizace a prezentace zadaných úkolů
rozlišuje kvality jednotlivých tónů	Vlastnosti tónů, notová osnova, houslový klíč	K. k učení - poznává znaky/symboly
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	poznávání hudebních nástrojů	

chápe roli posluchače a umí své chování přizpůsobit dané situaci	Koncert, hudební vystoupení	K. občanské - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Hudební výchova		**2. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
zpívá v jednohlase	Intonování, nácvik písní, udržování rytmu	K. k učení - využívá naučených dovedností
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Hudební hry	K. k řešení problémů - tvořivě plní zadaný úkol
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Orffovy hudební nástroje, vývoj hudebních nástrojů rytmických a melodických	K. pracovní - správně zachází s nástroji a pečuje o ně
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje dynamiku, směr melodie	Pohybové vyjádření znějící hudby	K. k řešení problémů - hledá vhodné způsoby, jak se vyjádřit, rozvíjí kreativitu
rozlišuje jednotlivé kvality tónů	Nota celá, půlová, čtvrťová jako nástroje zaznamenání délky tónu	
rozpozná výrazné tempové změny v proudu znějící hudby a rytmus vyjádří pohybem nebo rytmickým doprovodem	Rytmus a tempo	K. k řešení problémů - hledá vhodné způsoby realizace a prezentace zadaných úkolů
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Hudební nástroje bicí – rytmické a melodické	
odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	Hudba vokální a instrumentální	K. k řešení problémů - nachází shodné, podobné a odlišné znaky, využívá je k objevování variant řešení

Hudební výchova		**3. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
zpívá v jednohlase	Sborový a sólový jednohlas	K. k učení - rozvíjí svou tvořivost a využívá naučené dovednosti
Melodizuje jednoduché texty	Melodie, melodie mluveného slova, melodie básní, melodie hudební, melodizace	K. soc. a personální - řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení
využívá jednoduché hudební nástroje	Orffovy hudební nástroje	K. pracovní - správně zachází s nástroji a pečuje o ně
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie	Improvizovaný i nacvičený pohyb vyjadřující hudbu	K. k řešení problémů - hledá vhodné způsoby, jak se vyjádřit, rozvíjí kreativitu
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodii	Taktování, dirigování	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů (délku, výšku)	Noty, základní notová řada, zaznamenání výšky tónu	
rozpozná výrazné dynamické změny v proudu znějící hudby	Dynamika, síla tónu	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Hudební nástroje dechové, hudební nástroje strunné, hudební nástroje elektronické a rytmické	
chápe roli posluchače a umí své chování přizpůsobit dané situaci	Koncert, hudební vystoupení	K. občanské - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Hudební výchova		**4. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
zpívá v jednohlase a v kánonu v durových i mollových tóninách	Jednohlasé písně, kánon, intonace	K.sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině
využívá jednoduché nástroje k reprodukci a doprovodu jednoduchých motivů skladeb a písní	Hra na jednoduché hudební nástroje (melodické či rytmické)	K. k učení - vybírá a využívá vhodné způsoby
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	K. občanské - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry	Hra na jednoduché rytmické a melodické hudební nástroje, hudební improvizace	K. občanské - projevuje smysl pro kulturu a tvořivost
provádí elementární hudební improvizace	Improvizace	K. komunikativní - volí vhodné vyjadřovací prostředky
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební výrazové prostředky	Kvality tónů a vztahy mezi nimi; rytmus, tempo melodie a její pohyb (vzestupná a sestupná)	K. k řešení problémů - nachází shodné, podobné a odlišné znaky
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	K. komunikativní - komunikuje pohybem, rozumí různým typům běžně užívaných gest, zvuků a jiných komunikačních prostředků
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Taktování 2/4 taktu, jednoduché dirigování	

rozlišuje jednotlivé kvality (délky) tónů	Nota čtvrťová, osminová, půlová a celá, pomlka tj. délky tónů, tempo	K. k řešení problémů - nachází shodné, podobné a odlišné znaky

Hudební výchova		**5. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Intonace, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	K. k učení - řídí vlastní učení, využívá osvojených dovedností
zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách	Jednohlasé, dvojhlasé písně	
využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře a k reprodukci melodií	Hra na jednoduché hudební nástroje (melodické či rytmické), hudební doprovod nacvičených písní	K. komunikativní - tvořivě využívá zvuky, gesta a jiné komunikační prostředky ke svému rozvoji a ke vzájemné komunikaci
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Ukázky jiných než písňových forem (sonáta, fuga, symfonická báseň apod.)	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební výrazové prostředky	Melodie a její pohyb (vzestupná a sestupná), tempo, harmonie a disharmonie (akordy)	K. k řešení problémů - nachází shodné, podobné a odlišné znaky
vytváří pohybové improvizace na základě individuálních schopností a dovedností	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	K. k řešení problémů -samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení; improvizuje,

vyhledává a třídí informace na zadané téma	Hudební žánry, interpreti	K. digitální - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

5.10 Pracovní činnosti

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je vyučován ve všech ročnících. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a svět práce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a související části tematických okruhů průřezových témat.

Osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou jako jediné zpracovány do delších časových období než do jednotlivých ročníků, a to zvlášť pro období 1.–3. ročník a zvlášť pro období 4.–5. ročník. Důvodem tohoto postupu, který připouští RVP ZV, jsou specifika tohoto vyučovacího předmětu, jenž je svým praktickým zaměřením do značné míry protiváhou ostatních vyučovacích předmětů. K očekávaným výstupům i učivu se cyklicky v uvedených obdobích vracíme, abychom žáky ve vybraných činnostech mohli rozvíjet zejména kvalitativně.

V našem pojetí je vyučovací předmět Pracovní činnosti prostorem, v němž žáci získávají konkrétní praktické dovednosti, které mohou použít nejen při svém dalším vzdělávání, ale hlavně ve svém osobním, případně profesním životě.

Výuka je organizována po třídách a odehrává se v prostředí, které co nejlépe vyhovuje charakteru prováděných činností (např. na školním pozemku).

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je vyučován v 1. až 5. ročníku s jednohodinovou týdenní časovou dotací. Může být součástí integrovaného bloku s jinými předměty, které vhodně doplňuje o praktické využití nabytých poznatků.

5.10.2 Vzdělávací strategie předmětu

- práce podle návodu
- problémové učení
- kooperativní učení
- projekt

5.10.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou integrovány následující tematické **okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Kreativita** – schopnost „dotahovat“ nápady do reality

Sociální rozvoj

- **Komunikace** – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s nimi

5.10.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu
- Vedení žáků k plánování činností
- Pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- Poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů

- Aplikace řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití pracovních dovedností

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci
- Seznamování se s přesným významem pojmů se vztahem k práci s různými materiály a při přípravě pokrmů
- Předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- Přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- Zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- Otevírání prostoru pro pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- Umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat
- Osobní prožitek řemeslného díla jako cesta k ocenění a ochraně kulturního dědictví

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech užívaných nástrojů a materiálů
- Vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- Předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- Vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci

Kompetence digitální

- Pořizování záznamů a obrazových materiálů z průběhu pracovních činností a jejich prezentace
- Využívání digitálních technologií k vyhledávání informací a pracovních postupů, návodů
- Psaní textu nebo tvorba návrhu ve vhodném editoru k přípravě a prezentaci

Pracovní činnosti		**1.–3. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Zkoumání vlastností materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj.) a možností jejich využití	K. k učení - samostatně experimentuje, výsledky porovnává a využívá K. pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje
pracuje podle slovního/písemného/obrazového návodu a předlohy	Práce podle přiměřeně náročného návodu a předlohy	K. k učení - operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice typizované i vlastní výroby (plošné, prostorové), jednoduché konstrukce	K. k řešení problémů - vyhledává informace k řešení problému, objevuje různé varianty řešení, nenechá se odradit nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pozorování rostlin na pozemku, v přírodě	K. k učení - samostatně experimentuje, výsledky porovnává a využívá
pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování rostlin ve třídě, na pozemku; péče o pokojové rostliny	K. pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje
připraví tabuli pro jednoduché stolování	Základní podoba tabule pro stolování	
chová se vhodně při stolování	Základní zásady slušného chování při stolování	K. občanské - respektuje a ocení naše tradice
připraví podle návodu jednoduchý pokrm	Práce podle návodu při přípravě pokrmu	K. pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje

Pracovní činnosti		**4.–5. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Zkoumání vlastností materiálů (drát, fólie aj.) a jejich využití pro vytváření výrobků. Pracovní operace a postupy	k. k učení - využívá efektivní způsoby, metody, plánuje, organizuje, řídí své učení k. řešení problémů - samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové tradice, zvyky a řemesla, výroba tradičních předmětů	K. občanská - projevuje smysl pro kulturu a tvořivost
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Funkce, využití a bezpečnost práce s jednoduchými pracovními pomůckami a nástroji	K. pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Organizace pracovního místa, pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce	K. pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje K. občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
poskytne první pomoc při běžném pracovním úrazu	První pomoc při běžném pracovním úrazu při práci s různorodým materiálem	K. soc. a personální - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Konstrukční stavebnice, sestavování modelů	k.k řešení problémů - rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení
pracuje podle slovního/písemného návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pracovní návod, předloha a jednoduchý náčrt	k. komunikativní - rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, postup při poskytování první pomoci a přivolání lékaře	K. soc. a personální - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Pěstitelský pokus, jeho záznam a vyhodnocení	k. digitální - využívá digitální zařízení při učení a při zapojení do života školy k.občanská -chápe základní ekologické souvislosti
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Péče o pokojové rostliny, vysazování, přesazování	
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pěstitelské práce na školním pozemku	K. pracovní - používá účinně a bezpečně nástroje a vybavení, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné podmínky
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Hygiena a bezpečnost práce při pěstitelských činnostech, první pomoc při úrazu na zahradě	K. soc. a personální - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
orientuje se v základním vybavení kuchyně	Základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni – význam a využití	
připraví samostatně jednoduchý pokrm	Výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduchého pokrmu, práce podle receptu	K. pracovní - používá účinně a bezpečně nástroje a vybavení
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Správné stolování a základy společenského chování	K. občanská - respektuje tradice a kulturní dědictví
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Základy hygieny a bezpečnosti práce při práci v kuchyni, první pomoc při nejčastějších drobných poraněních v kuchyni	K. pracovní - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých K. soc. a personální - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

5.11 Tělesná výchova

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících s dvouhodinovou týdenní časovou dotací. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru

Tělesná výchova Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a souvisejících částí tematických okruhů průřezových témat.

V našem pojetí je vyučovací předmět Tělesná výchova prostorem, ve kterém jsou žáci na jedné straně vedeni k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a zdraví. Při výuce vycházíme ze spontánních dětských pohybových aktivit. Zároveň se snažíme o to, aby žáci sami začleňovali pohybové aktivity a sport do svého denního režimu.

Výuka probíhá po jednotlivých třídách, obvykle v tělocvičně, nebo na školním hřišti. Pokud je to účelné, využíváme i jiné venkovní prostory.

Během 2. a 3. ročníku je zařazen kurz plaveckého výcviku v rozsahu celkové časové dotace 40 hodin (z toho po 20 hodinách v každém ročníku). Po dobu konání plaveckého výcviku je na jeho realizaci věnována jedna hodina z dvouhodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Tělesná výchova a jedna hodina z disponibilní hodiny předmětu Matematika nebo Český jazyk dle zvážení třídního učitele. Změna rozvrhu bude provedena vždy se souhlasem vedení školy pro dané období.

5.11.2 Vzdělávací strategie předmětu

- kooperativní aktivity
- využívání venkovního hřiště
- turistika a pobyt v přírodě
- výjezdy - škola v přírodě
- zážitkový den Žijeme sportem

5.11.3 Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou integrovány následující tematické **okruhy průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Psychohygiena** – spojení fyzické a duševní kondice

Sociální rozvoj

- **Mezilidské vztahy** – chování podporující dobré vztahy
- **Kooperace a kompetice** – odlišování situací soutěže a spolupráce

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí – možnosti pohybu ve venkovním prostředí a lidské aktivity

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, sportovní reklamě i zábavě)

5.11.4 Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- Zpracovávání a prezentace naměřených výkonů
- Systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- Ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání cesty k odstranění chyb v jeho zvládání jako problémový úkol
- Hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- Otevírání prostoru diskusi o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

- Dodržování pravidel fair play
- Prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- Rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- Rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

- Podpora aktivního sportování

- Prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí

Kompetence pracovní

- Příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- Vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- Objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách

Kompetence digitální

- Pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Tělesná výchova		**1. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Průřezové téma**
zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	Kompenzační cvičení, rozcvička, příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	k.pracovní - dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	Správné držení těla v různých polohách a při různých činnostech, správné zvedání zátěže	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduchou manipulaci s míčem	**Manipulace s míčem** – házení a chytání míče, jednoduché míčové hry	k.soc. a pers. - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i pohybové činnosti základů gymnastiky	**Gymnastika**, základní cvičební polohy, základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed), lavička (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze), cvičení na žebřinách	k.k řešení probl. - nenechá se odradit případným nezdarem
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché atletické pohybové činnosti jednotlivce	**Atletika:** rychlý běh 20–50 m, skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem z místa	k. pracovní **-** používá bezpečně a účinně vybavení, dodržuje vymezená pravidla

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce a usiluje o jejich zlepšení	rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	k. k řešení problémů - nenechá se odradit případným nezdarem, hledá další řešení
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce	kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Zdravotní TV, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	K. občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech	Dodržování pravidel zjednodušených osvojovaných pohybových činností, základy taktiky – spolupráce v týmu	k.soc. a pers. - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu k.komunikativní - naslouchá a komunikuje tak, aby přispíval ke spolupráci v týmu
má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	Základní hygiena při a po TV, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	k. pracovní - dodržuje vymezená pravidla
dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech	Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí,náčiní, pomůcek	k. pracovní - používá bezpečně a účinně vybavení, dodržuje vymezená pravidla
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	k. pracovní - dodržuje vymezená pravidla

Tělesná výchova		**2. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**

spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	Správné držení těla v různých polohách a při různých činnostech, správné zvedání zátěže	K. soc. a personální - ovládá a řídí své chování tak, aby dosáhl pocitu sebe-uspokojení a sebeúcty
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduchou manipulaci s míčem	**Manipulace s míčem** – házení a chytání míče, jednoduché míčové hry, vedení míče rukou a nohou	K. pracovní - používá účinně vybavení, adaptuje se na změněné podmínky
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i pohybové činnosti základů gymnastiky	**Gymnastika** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	k.k řešení probl. - nenechá se odradit případným nezdarem
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché atletické pohybové činnosti jednotlivce	**Atletika** - rychlý běh,skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem z místa	K. k učení - má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, naplánuje si, jak by se mohl zdokonalit
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce a usiluje o jejich zlepšení	Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu	K. soc. a pers. - účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Zdravotní TV, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	K. občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Základy sportovních a míčových herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře	k.soc. a pers. - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
uplatňuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	Základní hygiena při a po TV, hygiena při jiných pohybových činnostech a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	K. občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek	K. pracovní - dodržuje vymezená pravidla, přistupuje k činnosti i z hlediska ochrany zdraví svého i druhých

reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	K. komunikativní - rozumí různým typům textů, gest, zvuků a reaguje na ně
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	K. k řešení problémů - vnímá nejrůznější problémové situace, promyslí a naplánuje způsob řešení; nenechá se odradit případným nezdarem, ale vytrvale hledá řešení

Tělesná výchova		**3. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Prostředí vhodné pro pohybovou činnost a příležitosti k pohybovým činnostem, pohybový režim, délka a intenzita pohybu	K, občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	Správné držení těla v různých polohách a při různých činnostech, správné zvedání zátěže	K soc. a pers. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduchou manipulaci s míčem a jeho vedení	Jednoduché míčové hry	K. soc. a pers. - účinně spolupracuje ve skupině
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i pohybové činnosti prováděné ve skupině v základech gymnastiky	**Gymnastika** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti, hmotnosti, přetahy a přetlaky	K. pracovní - používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché atletické pohybové činnosti jednotlivce i činnosti prováděné ve skupině	**Atletika** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem z místa i s rozběhem	K. k učení - má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, naplánuje si, jak by se mohl zdokonalit

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce a usiluje o jejich zlepšení	Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance	K soc. a pers. - ovládá a řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Zdravotní TV, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	K soc. a pers. - vytváří si pozitivní představu o sobě samém
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů	K. soc. a pers. - na základě poznání a přijetí nové role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
uplatňuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Základní hygiena při a po TV, hygiena při jiných pohybových činnostech a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	K. občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek	K. pracovní - dodržuje vymezená pravidla, přistupuje k činnosti i z hlediska ochrany zdraví svého i druhých
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	K. komunikativní - rozumí různým typům textů, gest, zvuků a reaguje na ně
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	K. k učení - posoudí vlastní pokrok, určí překážky, naplánuje si své zdokonalení

Tělesná výchova		**4. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu	Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim, délka a intenzita pohybu)	K. občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
projevuje přiměřenou vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	Důvody a nástroje pro rozvoj tělesné zdatnosti	K. pracovní - používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Kondiční cvičení - přeskoky přes švihadlo a lavičku, dřepy, průpravná, kompenzační, vyrovnávací cviky	K. soc. a pers. - ovládá a řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Průpravná cvičení ke sportovním hrám, základy atletiky a gymnastiky	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ve standardním i nestandardním prostředí	
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	Základy speciálních cvičení	
zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	Základní technika speciálních cvičení a její korekce	
upozorní samostatně na činnost nebo prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením	Zdravotní důvody omezení pohybu	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření dosažených výkonů a posuzování pohybových dovedností	K. k učení - posoudí vlastní pokrok, určí překážky, naplánuje si své zdokonalení

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	Ústní komunikace v tělesné výchově a ve sportu	K. komunikativní - rozumí různým typům textů, gest, zvuků a reaguje na ně
podílí se na organizaci nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Připraví a vede hru v rámci organizace prostoru a činnosti během hodiny tělesné výchovy	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	Možnosti sportovního vyžití	
jedná v duchu fair play	Při hrách a soutěžích umí přiznat chybu a sdělit to ostatním spolužákům	K. občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
dodržuje pravidla her a soutěží a adekvátně na ně reaguje	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, role hráče a rozhodčího	K. soc. a pers. - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Pokyny a smluvené signály	

Tělesná výchova		**5. ročník**
Očekávané výstupy Žák/yně:	**Učivo**	**Kompetence**
uplatňuje kondičně zaměřené činnosti	Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem	
projevuje přiměřenou samostatnost pro zlepšení úrovně své zdatnosti	Samostatně realizovaná pohybová činnost	
samostatně vyhodnocuje charakter jednostranné zátěže nebo vlastního svalového oslabení a zařazuje do svého denního režimu kompenzační cvičení	Jednostranná zátěž ve škole, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
vytváří varianty osvojených pohybových her	Realizace pohybových her a jejich možné varianty	

adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Postup při úrazu, první pomoc při TV a sportu, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	K. občanské - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
Využívá vhodné vybavení do přírody, orientuje se podle mapy, dokáže využít některé přírodní materiály	Turistika a pobyt v přírodě - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	Základní cvičební polohy speciálních cvičení	
zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	Základní technika speciálních cvičení a její korekce	K. pracovní - používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení
upozorní samostatně na činnost nebo prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením	Zravotní důvody omezení pohybu	K. pracovní - dodržuje vymezená pravidla, přistupuje k činnosti i z hlediska ochrany zdraví svého i druhých
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření a posuzování pohybových dovedností, základní pohybové testy, vedení tabulek vlastního výkonu	
cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Písemná a grafická komunikace v tělesné výchově a ve sportu	
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Organizace prostoru a činnosti v rámci hodiny tělesné výchovy	
samostatně získá informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	Možnosti sportovního vyžití	K. digitální - získává, vyhledává a kriticky posuzuje data a digitální obsah
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka	Kvalita pohybové činnosti a osobní dispozice	

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků chápeme jako zpětnou vazbu, kterou žáci, jejich zákonní zástupci, ale i pedagogové získávají informace o tom, jak se žákům daří na jejich vzdělávací cestě. Smyslem hodnocení však není pouze konstatování, jak velký kus na ní jednotliví žáci urazili, ale také poskytnutí rady, doporučení, co udělat pro zlepšení, nebo podpora žáka, tzv. formativní hodnocení. V hodnocení proto vždy zohledňujeme osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti i případné zdravotní, osobní, rodinné a další problémy. Do hodnocení se tak může promítnout jak skutečnost, že žák, který má nějaký problém, pracuje a snaží se, tak situace, kdy se žák, který problém nemá, vyhýbá plnění úkolů nebo nepracuje tak, jak by mohl.

Pedagogické hodnocení je vždy doložitelné a zdůvodněné. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů tohoto školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. [1]Využíváme také různé podoby grafického hodnocení.

Základními kritérii hodnocení žáků jsou v naší škole napříč všemi vyučovacími předměty:

- věcná správnost
- kvalita vypracování
- formální správnost
- dodržení zadaných parametrů
- u dlouhodobých úkolů dodržení termínu (u úkolů zadávaných v průběhu hodiny respektujeme osobní tempo žáka)
- do celkového hodnocení žáka z jednoho vyučovacího předmětu se nepromítají chyby z jiného oboru (např. početní chyba při zpracovávání výsledků měření se

[1] § 15, odst. 4 vyhlášky č. 48/2005 Sb. (vyhláška o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky)

nepromítne do jeho hodnocení z přírodovědy, projeví se ale v hodnocení konkrétního přírodovědného úkolu)

Důležitou součástí hodnocení je i vedení žáků k sebehodnocení. Posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků a je prostředkem k nabývání klíčových kompetencí žáků. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků. Sebehodnocení je součástí hodnocení v žákovské knížce, žáci zaznamenávají míru dosažení výstupů na čtyřstupňové škále ("nezvládám, částečně ovládám, skoro ovládám, ovládám"). Učitelé se žáky mohou zakládat předmětová nebo mezipředmětová portfolia, poskytující důkazy o průběhu učení.

6.2 Autoevaluace školy

Autoevaluaci (vlastní hodnocení) chápeme jako výraz autonomie školy a nástroj sledování důležitých prvků života školy, které slouží k tomu, abychom mohli pružně vstupovat do dějů, ve kterých se objeví problémy, a posilovat silné stránky školy.

Průběžně sledujeme tyto oblasti

a) jaké podmínky mají žáci naší školy ke vzdělávání

b) soulad rozsahu a obsahu výuky s učebními osnovami v ŠVP (naplňování cílů vzdělávání)

c) jak vzdělávání probíhá (vyhodnocení formulovaných a používaných vzdělávacích strategií, jejich efektivita)

d) zajištění psychosociálních podmínek pro vzdělávání žáků (jak škola motivuje žáky k učení, jak zajišťuje jejich pocit jistoty a bezpečí, jak podporuje žáky s problémy i žáky nadané)

e) spolupráci školy s rodiči (její rozsah, formy a efektivitu)

f) vliv vzájemných vztahů školy, žáků a rodičů na vzdělávání

g) vyhodnocování dosahovaných výsledků každého žáka ve vztahu k očekávaným výstupům

h) řízení školy (vliv řízení a organizace školy na její vzdělávací, společenskou i kulturní funkci)

i) personální práci

j) kvalitu vzdělávání pedagogických pracovníků (jejich profesní rozvoj)

k) úroveň práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům (hledání rezerv)

Ke všem těmto oblastem se mohou vyjadřovat, přicházet s připomínkami a podněty zaměstnanci školy, zákonní zástupci a v přiměřené míře i žáci školy. Kromě toho management školy aktivně zjišťuje, shromažďuje a vyhodnocuje názory, připomínky a návrhy žáků, jejich zákonných zástupců, zaměstnanců školy i širší veřejnosti. Zpracované výsledky průběžně zapracovává do života školy.

Vzhledem k tomu, že dosud neexistují dokonalé nástroje autoevaluace školy, používáme různé metody (např.: SWOT analýzu, dotazník kulturní mezery školy, třídní dotazníky, ankety) tak, aby v dlouhodobé perspektivě byly zjištěné skutečnosti co nejobjektivnější.

Autoevaluace může být doplněna externí evaluací (např. Kalibro, testování ČŠI).

Časové rozvržení autoevaluačních činností odpovídá struktuře školního roku, ve kterém jsou realizovány. Obecně platí, že tyto činnosti rozprostíráme rovnoměrně do celého roku.

Kritérii pro vyhodnocování výsledků autoevaluace jsou:

1. Výsledky předchozí fáze autoevaluace, která byla věnována dané oblasti
2. Zjištěné objektivní výsledky srovnatelných škol v České republice v dané oblasti
3. Korelace se zjištěnými očekáváními žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků školy v dané oblasti
4. Korelace s platnými právními normami